VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 58 — Vol. LI vuosikerta — Sudbury, Ontario — Torstai, toukok. 18 p. — Thursday, May 18, 1967

JUHLAVUODEN KOLME SYMBOOLIA

1867 1967 — 1917—1967 — Itsenäinen SUOMI

Canadan 100-vuotispäivän, Vapauden kultavuoden ja Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivän kunniaksi

Gordonille suukapula Vietnamista

Walter Gordonin sanotaan suostuneen siihen, että hän ei puhu enempää USAn sodasta Vietnamin kansaa vastaan

Ottawa. — Saatuaan isällisiä neuvoja pääministeri Lester B. Pearsonilta, salaneuvoston puheenjohtajan Walter Gordonin sanotaan suostuneen keskiviikkona siihen, että hän antaa solidaarisuuskannatuksensa hallituksen Vietnam-ohjelmalle.

"Luonnollisesti minä kannatan hallituksen ohjelmaa" sanoi mr. Gordon tultuaan pois alahuoneen liberaalijäsenten ryhmäkokouksesta.

Ja, mr. Gordon lisäsi, hän ei ota enempää vastaan pyyntöjä, jotta hän tulisi puhumaan Vietnamin asiasta, vaikka hänen virastoonsa on tullut tulvimalla sellaisia pyyntöjä sekä satoja sähkeitä ja kirjeitä hänen omaksumansa asenteen tueksi.

Mr. Gordon suostui ehdoitta antautumiseen sen jälkeen kun pääministeri Pearson luki hallituksen kokouksessa "kapinalain" tarkoituksella lopettaa hallituksen Vietnam-ohjelman arvostelun.

"Meillä oli hyvin mielenkiintoinen hallituksen kokous," sanoi pääministeri Pearson kokouksen jälkeen sanomalehtien kirjeenvaihtajille. "Minä selitin melko yksityiskohtaisesti, minkälainen on hallituksen ohjelma, lainaten eräitä lausuntoja, joita minä ja ulkoministeri (Paul Martin) olemme aikaisemmin asiasta antaneet, jotta kaikille jäsenille olisi täysin selvää, minkälainen meidän ohjelmamme on.

"He (ministerit) olivat siitä tietoisia, mutta minä halusin esittää sen uudelleen.

"Me kaikin olimme yksimielisiä, että se on oikea ohjelma toteutettavaksi ja me sovimme myös, että hallituksen jäseninä meidän tulee seurata sitä ohjelmaa sanomatta tai tekemättä mitään, mikä tekee sen (ohjelman) toteuttamisen vaikeammaksi."

Mr. Gordonin valittavana oli tämän jälkeen kaksi mahdollisuutta, joko suostua olemaan äänettömänä tai eroamaan hallituksesta. Hän valitsi äänettömänä pysymisen.

Torontossa viime lauantaina pitämänsä puheen yhteydessä mr. Gordon sanoi Yhdysvaltain sekaantuneen Vietnamin sisällissotaan ja ilmaisi mielipiteen, että Yhdysvaltain sotatoimilla Vietnamia vastaan ei ole moraalista eikä strategista oikeutusta.

Hallitus omaksuu kuitenkin vastakkaisen kannan hyväksyen Washingtonin väitöksen, että USA on Vietnamissa "puolustautumassa kommunistihyökkäystä vastaan".

Lauantaisen puheensa yhteydessä mr. Gordon kehotti kaikkia canadalaisia, erikoisesti pääministeri Pearsonia ja ulkoministeri Martinia tuomitsemaan Yhdysvaltain Vietnam-sodan. Samalla hän suositteli canadalaisille, että heidän tulisi "pommittaa" alahuoneen jäseniä esityksillä että Canadan pitäisi ruveta vaatimaan Yhdysvalloilta Vietnamin pommituksen lopettamista.

Lähi-idässä vakava tilanne

Kairo. — Jännitystilanne on jatkuvasti pahentunut arabimaiden syyttäessä Israelia hyökkäysaikeista Syyriaa vastaan ja valmistautuessa yhteisvoimin torjumaan sen.

Yhdistynyt Arabitasavalta ja kaksi muuta arabimaata määräsi eilen asevoimansa valmiustilaan.

Yhdistynyt Arabitasavalta kehoitti eilen YK:ta poistamaan rauhan ylläpitovoimansa Egyptin—Israelin rajalta ja määräsi samalla omat joukkonsa taisteluvalmiuteen siltä varalta "jos Israel hyökkää mitä tahansa arabimaata vastaan".

Jännitystilanne sai alkunsa siltä kun Israel antoi julkilausuman, että se iskee voimakkaasti Syyriaa vastaan, jos sabotaasit ja rajaselkkaukset eivät lopu, kuten Israel selitti.

YK:n pääsihteeri U Thant sanoi New Yorkissa, että jos Egypti vaatii YK:n asevoimien pois vetämistä, silloin on meneteltävä Egyptin tahdon mukaisesti. U Thant pitää Lähi-Idän tilannetta hyvin vaarallisena.

Pääministeri vastustaa alueliittokauppoja

Montreal. — Pääministeri Lester B. Pearson esitti tiistaina vetoomuksen maailmanlaajuisesta kauppa-aitojen madaltamisesta.

Puhuen kansainvälisen kauppakamarin avajaisistunnossa Montrealin Place des Arts-haalissa, pääministeri sanoi suhtautuvansa kielteisesti alueellisten kauppaliittojen perustamiseen.

Hän sanoi, että vaikka alueellisilla kauppaliitoilla voi olla poliittiset etuisuutensa, nämä "diskriminatooriset, sisäänpäin katsovat kauppaliitot eivät vastaa nykyajan tarpeita sen paremmin kehittyneissä kuin kehitysmaissakaan, olkoon ne muodostettu Euroopassa Pohjois-Amerikassa tai missä tahansa muualla.

"Kehitysmaille on tehtävä helpommaksi päästä vauraampien maiden markkinoille, jotta ne voivat kehittää teollisuustuotantokapasiteettiään", selitti pääministeri.

Neuvostoliitto tukee Italian ydinvoimaa koskevaa kehitystä

Moskova. — Neuvostoliitto antoi tiistaina kannatuksensa Italian katsantokannalle, että ydinaseiden levittämiskiellon ei tulisi rajoittaa ydinenergian rauhanomaista käyttöä.

Italian ulkoministeri Fanfani ja Neuvostoliiton johtajat sanoivat viisipäiväisten keskustelujen jälkeen uskovansa, että ydinvoiman käyttöä tieteelliseen ja tekniseen edistykseen sekä ihmisten hyvinvointiin, "ei tulla rajoittamaan millään tavalla."

Budhalaisilla rukousviikko sodan lopettamisen hyväksi

Etelä Vietnamin budhalaiset vastustavat sotaa; nunna poltti itsensä protestoiden sotaa

Saigon. — Budhalaisuskovaisten ns. taistelumielinen osa aloitti Saigonissa rauhan palauttamisen hyväksi erikoisen rukousviikon minkä huipentumana on toukokuun 23 pnä vietettävä Budhan syntymäpäivä.

Samalla tiedoitettiin, että eräs 33-vuotias nunna suoritti keskiviikkona itsepolton Budhan ja Virgin Maryn patsaan edessä noin tuhannen budhalaisen rukoillessa polvistuneena rauhan palautumista.

Nunnat löysivät Tu Nghien Padogista (pyhätöstä) Phan Thi mai nimisen opettajan polvistuneena valkoisen vaatteen vierestä. Ennen kuin hän poltti itsensä kuoliaaksi tämä nunna oli kirjoittanut mainitulle valkoiselle kankaalle: "Virgin Mary ja laupeuden jumala, auta minua täyttämään rukoukseni."

Noin 50 munkkia ja nunnaa aikoo järjestää lauantaista lukien 3-päiväisen syömälakon.

Harmaaviittaiset munkit lähettivät An Quang Pagodissa kirjasia, missä he kehoittavat seuraajiaan rukoilemaan rauhan puolesta.

Etelä-Vietnamin budhalaiskirkko hajaantui viime vuonna kahteen osaan. Ns. taistelumielisten munkkien johdossa on Thich Tri Quang ja ns. "maltillisten" munkkien johdossa Thich Tam Chou.

Etelä-Vietnamin Kansallinen vapautusrintama tiedoitti jokin aika sitten, että se pidättyy Budhan syntymän kunniaksi kahden päivän ajaksi kaikista sotatoimista, paitsi itsepuolustustarkoituksessa. Saigonin sotilasjunttta ilmoitti, että se järjestää pävän kestävän päivän kestävän tauon vän kestävän taistelutauon Budhan syntymäpäivänä, siis toukok. 23 pnä.

"Sota ja rauha" esitetään elokuussa Canadassa

Moskova. — Neuvostoliittolainen värielokuva Leo Tolstoin "Sota ja rauha" esitetään Canadassa elokuussa kun presidentti Nikolai Podgorny vierailee Expossa. Kolme sen neljästä osasta esitetään Canadassa. Sen kokonaisesitys kestäisi 8 tuntia.

Sotilasjuntta puhdistaa nyt armeijan johtoa

Ateena. — Kreikan sotilashallitus tiedoitti tiistaina suurmittaisesta "puhdistustyöstä" jota suoritetaan asejoukkojen johtoportaissa. Luotettavista lähteistä sanottiin tarkoituksena olevan vapauttaa eri mieltä olevat ainekset joita pidetään epäluotettavina.

Prikaatinkenraali Stylianos Patakos, joka toimii sisäministerinä, sanoi joitakin upseereita siirretyn eläkkeelle ja toisia on ylennetty heidän tilalleen.

Tämä upseerien vaihto näyttää olevan eräänlaista uudelleen järjestelyä palkatakseen keskiarvon omaavia upseereita, jotka varmistivat huhtikuun 21 päivän kaappauksen onnistumisen ja vapauttaakseen tehtävistään vanhempia, korkea-arvoisia upseereita, joiden kaappaus-into ei ollut ehkä tarpeeksi korkealla, tai joilla on ollut yhteyksiä entisiin hallituksiin.

Eräs korkea-arvoinen upseeri, joka tiedetään siirretyn eläkkeelle, on vara-marsalkka Michael Kontolechas, joka toimii taktillisen ilmavoimaosaston komentajana, NATO:n tukikohdassa Larissassa, joka sijaitsee Keski-Kreikassa. Uusi hallitus katsoi hänet epäluotettavaksi.

Lopettakaa Vietnam skandaali -- de Gaulle

USAn isännöimishalu nostattanut eurooppalaisten tunteita; "Washingtonin vedettävä joukkonsa pois"

Pariisi. — Viitaten selvästi Yhdysvaltain hyökkäyssotaan pientä Vietnamin kansaa vastaan, Ranskan presidentti Charles de Gaulle sanoi tiistaisessa sanomalehtimiesten haastattelutilaisuudessa, että "lopettakaa ulkomainen interventio-skandaali Aasiassa".

Vastauksena hänelle esitettyyn kysymykseen Ranskan suhtautumisesta Vietnamin sotaan, presidentti de Gaulle sanoi noin tuhannelle sanomalehtimiehelle Elysee Palacessa, että Ranska tulee vastustamaan ulkomaalaista — tarkoittaen selvästi amerikkalaista — sekaantumista Vietnamin asioihin.

"Ulkomaisen interventio-skandaalin on loputtava Aasiassa; tämä on se tie, mitä (Ranskan) hallitus aikoo seurata", sanoi presidentti de Gaulle.

Hän toisti entistä jyrkemmässä muodossa hallituksen aikaisemmat lausunnot, missä tuomitaan Yhdysvaltain sekaantuminen Vietnamin asioihin ja korostetaan, että Yhdysvaltain tulee vetää asevoimansa pois Vietnamista, mikäli halutaan päästä rauhan olosuhteisiin Indo-Kiinan niemimaalla.

Puhuen Ranskan ulkopoliittisesta ohjelmasta yleensä, presidentti de Gaulle sanoi, että Ranska haluaa säilyttää kansallisen itsenäisyytensä sekä jatkaa toimintaansa idän ja lännen suhteiden parantamiseksi ja Euroopan yhteismarkkinain lujitttamiseksi.

Samalla kertaa presidentti de Gaulle vetosi sisäpoliittisesti ranskalaisten yhtenäisyyden puolesta ja esitti väitöksen, että oppositiopuolueet pyrkivät parlamentissa hänen valtakautensa lopettamiseen.

Viitattuaan Yhdysvaltain "hallitsemishalun mielialaan" presidentti de Gaulle sanoi, että "erikoisesti puolustusasian tiimoilta Yhdysvaltain käyttäytyminen, mitä Britannia tukee, on nostattanut Euroopan kansojen tunteita."

Nikkelin hinta kohoaa vaikka kysyntä laskee

Vietnamin sodan päättyminen vaikuttanee paljon nikkeliteollisuuden asemaan

Toronto. — Nikkelin kysyntä voi vähentyä, mutta hinta tulee todennäköisesti kohoamaan selitti Falconbridge Nickel Minesin presidentti H. J. Fraser finanssianalyjoitsiain kokouksessa San Franciscossa maanantaina. Hän sanoi nikkelin saaneen viimeaikoina hintatukea kuparista, sillä nikkelituotanon yhteydessä saadaan tavallisesti sivutuotteena kuparia.

Vuoden 1967 alkupuolella on nikkelin kysyntä antanut tuottajille lisää painostusta, mutta hän sanoi, että kysynnän lisäkasvu on tullut jossakin määrin "paikkulaiseksi".

Canadan nikkelinkulutus on vähän laskenut ja mr. Fraser sanoi, että nikkelikulutus on laskenut suuremmassa määrässä Britanniassa, Saksassa, Ruotsissa ja Ranskassa. Sen vastapainona hän mainitsi kuitenkin Yhdysvaltain puolustusteollisuudelta saatavat suurtilaukset.

Canadalaistuottajat, jotka täyttävät noin 75-prosenttisesti yhdysvaltalaisten kysynnän, kohottivat viime vuonna Yhdysvalloissa myytävän nikkelin hintaa 10-prosenttisesti eli 35¼ senttiin paunalta. Kotimainen nikkelinhinta (Canadassa) on 92.15 senttiä.

Puolustusteollisuus voi viime vuonna noin neljänneksen Yhdysvaltain viimevuotisesta 410 miljoonan paunan nikkelikulutuksesta. "On vaikea ennustaa miten vaikuttaa nikkelimarkkinoihin se, jos vihollisuudet päättyvät äkkiä Vietnamissa. Sen psykologinen vaikutus olisi merkityksellinen ja sen vaikutus yleiseen liikemaailmaan hyvin tärkeä" selitti mr. Fraser.

Falconbridgen presidentti sanoi, että jos vihollisuuksien päättymiseen liittyy yleinen liiketoiminnan lasku, se vaikuttaisi tuntuvasti nikkelin kysyntään. Mutta jos liiketoiminta ei tyrehtyisi, rauhanaikainen kysyntä voisi pian käyttää hyväkseen sen nikkelin, mikä jäisi puolustusteollisuudelta käyttämättä. Hän sanoi, että Yhdysvaltain puolustustarkoitukseen käytettiin viime vuonna 100 miljoonaa paunaa nikkeliä, mikä edustaa tämän teollisuuden tuotannon noin kaksinkertaista vuosikasvua.

BRITTILÄISVASTAISIA MARSSEJA PEKINGISSÄ

Hongkongin tapahtumista protestoivat kiinalaiset polttivat mr Wilsonin kuvan

Peking. — Satojatuhansia kiinalaisia mielenosoittajia marssi tiistaina Britannian täkäläisen asiainhoitajan viraston ohi, tuomiten Hongkongissa olevien brittiläisviranomaisten "fasistiset toimenpiteet", kuten he sanoivat.

Erään brittiläisen virkailijain sanotaan joutuneen pahoinpitelyn kohteeksi ja mielenosoittajat polttivat kadulla Britannian pääministeri Harold Wilsonin kuvan.

Shanghaissa sanotaan erään brittiläiskodin tulleen tuhotuksi.

Nämä mielenosoitukset seurasivat Kiinan maanantaista protestinoottia, missä arvostellaan Britannian Hongkongissa suoritetuista kiinalaisten vangitsemisista. Tämän brittiläissiirtokunnan virkailijat sanovat pidättäneensä kiinalaisia useita päiviä kestäneen mellakoinnin jälkeen. Pekingissä käytettiin äänenlaajentajia mielenosoittajien huutaessa tunnuksiaan Britannian ja Yhdysvaltain imperialismia ja Neuvostoliiton revisionismia, sekä pääministeri Wilsonia ja Hongkongin viranomaisia vastaan.

Pekingissä olevat brittiläisvirkailijat sanovat, että suuri mellakoitsijain joukko tunkeutui Shanghaissa Peter Hewitt-nimisen brittiläisen taloon, tuhoten sen täydellisesti. Mr. Hewitt, hänen aviopuolisonsa ja heidän lapsensa, jotka olivat mellakoinnin aikaan rakennuksessa, selviytyivät tilanteesta loukkaantumattomina, selittävät brittiläisvirkailijat.

Iltapäivämielenosoituksessa kannettiin oljista tehtyä pääministeri Wilsonin kuvaa, mikä "hirtettiin" ja sitten poltettiin.

PRES. DE GAULLE HEITTI KYLMÄÄ VETTÄ ENGLANNIN EEC-KUUMEELLE

Ranska pelkää USAn sekaantumista Britannian välityksellä; vaatii Britanniaa uusiintumaan

Pariisi. — Ranska heitti keskiviikkona kylmää vettä Britannian toiveille Euroopan yhteismarkkinoihin liittymisen tiimoilta.

Puhuen päättävästi ja ikäänkuin ilman muuta selviin asioihin viitaten, presidentti Charles de Gaulle kieltäytyi supistamasta sitä juopaa mikä vallitsee Euroopan mannermaan ja anglosaksisen maailman välillä, kuten hän selitti.

"Me voimme hyväksyä Britannian (Euroopan yhteismarkkinaliiton, EECn) jäseneksi vasta sitten kun se (Britannia) on täydellisesti uusiintunut", sanoi presidentti n. tuhannelle sanomalehtimiehelle Elysee palatsissa pidetyssä haastattelutilaisuudessa. Tämä oli de Gaullen viidestoista sanomalehtien haastattelutilaisuus valtaannousunsa jälkeen, mikä tapahtui 1958.

Presidentti de Gaulle omaksui säädyllisen asenteen Britanniaa kohtaan yleenä, puhuen englantilaisten suurenmoisuudesta rohkeudesta ja kyvykkyydestä.

Toisaalta hän korosti kuitenkin kielteisiä seikkoja, mikäli hän puhui Britannian jäsenyysmahdollisuuksista EEC:ssa. Aikana jolloin Britannia pyrkii täysin voimin Yhteismarkkinajärjestön jäsenyyteen, presidentti de Gaullen puhe ei antanut paljoakaan toivoa Britannian pääministeri Harold Wilsonille.

Britannian kannalta puhe oli sokeroitua arsenikkia, kuten eräs lehtimies sanoi, perustuen kenraali de Gaullen kielteinen asenne suurelta osalta Britannian ja Yhdysvaltain välisiin erikoissuhteisiin ja Britannian vaikeuksiin Ranskalle edullista maatalousmarkkinaohjelmaa kohtaan. Presidentti de Gaulle torjui myös sen käsityksen että Britannian punta tulisi vararahastoksi. Vain Britannian taloudellinen ja poliittinen uudistuminen, sanoi presidentti, oikeuttaa Britannian liittymisen yhteismarkkinoihin.

Tätä uudistumista odottavat monet maat, hän selitti. Jos se saavutetaan jonakin päivänä, Ranska tervehtii sitä historiallista tapausta suurella ilolla, hän sanoi, selittäen kuitenkin, ettei hänen mielestään tällä unelmalla oli suuriakaan toteutumismahdollisuuksia.

Britannian liittymiseen yhtyisi myös, selitti presidentti de Gaulle, Britannian matkalaukkujuna, nimittäin sellaiset kuin Tanska, Norja ja Irlannin tasavalta. Hän antoi ymmärtää, että tämä vaarantaisi sen kodikkaan ilmapiirin, minkä Euroopan yhteismarkkinain kuusi jäsenvaltaa on kovalla vaivalla saanut rakennetuksi. Vaarana on että Euroopalta riistettäisiin sen omalaatuinen henkilöllisyys.

Maidon hinta nousi kautta Ontarion

Toronto. — Meijeriliikkeet, Torontossa, Ottawassa, Londonissa ja Windsorissa ilmoittivat maanantaina kotiin ajetun "homo-maidon" (homogeinzed) hintakorotuksesta. Maitokvartin hinta nousee kahdella sentillä.

Korotus nostaa maidon hinnan Torontossa 31. senttiin kvartilta.

Toisissa kaupungeissa tulee kvartin hinta olemaan 32 senttiä.

Eräs meijeriliike Aurorassa tiedoitti vähentävänsä viikottaisia maidon kuljetuksia, säilyttääkseen siten maidon hinnan ennallaan.

Meijeriliikkeiden maidontuottajille maksama hinta nousi tiistaina 35:llä sentillä sataa paunaa kohti, eli vajaan sentin kvarttia kohti. Meijerit ottavat kuluttajilta 2 senttiä ja antavat farmareille vajaan sentin kvartilta!

TEHDÄÄN RAHAA

New York. — Book of the Month-klubi on maksanut $325,000 Stalinin tyttären, Svetlanan Alliluyevan muistelmien levitys-oikeuksista. Sen sanotaan olevan suurimman summan, mitä on koskaan minkään kirjaklubin toimesta maksettu. Sopimus tehtiin viime viikolla kirjan julkaisijan Harper and Row-yhtiön kanssa.

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Hollannin pääministeri Joseph Luns, joka on Ottawassa valtiovierailulla kuningatar Julianan kanssa, sanoi täällä keskiviikkona toivoneensa, että Ranskan presidentti Charles de Gaulle olisi esittänyt brittiläisvastaisen asenteensa Euroopan yhdysmarkkinoihin liittymisestä vaatimattomammalla tavalla.

Quebec. — Konservatiivipuolueen kansallisen johtajan manttelia tavoitteleva Davie Fulton, entinen oikeusministeri, tulee kesäkuussa puhujamatkalle Quebecin. Montrealin pormestari Jean Drapeau ja pääministeri Daniel Johnson sanovat suhtautuvan myötämielisesti mr Fultoniin.

Pariisi. — Quebecin pääministeri Daniel Johnson saapui keskiviikkona Parisiin nelipäiväiselle viralliselle vierailulle, jonka aikana hän tapaa myös presidentti de Gaullen.

Toronto. — Lima. — Perun poliisit selittivät keskiviikkona, että se kulta, mikä löydettiin Limassa pidätetyltä kolmelta argentinalaiselta, ei ole todennäköisesti sitä kultaa mikä hiljattain ryöstettiin Lontoosta. Pidätetyillä miehillä oli 216 paunaa kultatankoja missä oli Bank of Canadan leima. Poliiseille antamassaan lausunnossa miehet sanoivat olleensa menossa Venezuelasta Buenos Airesiin.

CANADALAISTEN PITÄISI OLLA "TUPPISUITA"

Ottawa. — Yhdysvaltain kongressin kaksi jäsentä selitti täällä viikon alussa, että canadalaisten tulisi olla tuppisuina Yhdysvaltain sotatoimista, sillä kuten he sanoivat, ei olisi hyötyä vaikka Canadan alahuoneen istunnossa hyväksyttäisiin päätöslauselma missä vaaditaan Yhdysvaltoja lopettamaan Pohjois-Vietnamin pommituksen.

He esittivät tämän "neuvonsa" pian sen jälkeen kun oppositiojohtaja John Diefenbaker oli NDP:n johtajan T. C. Douglasin tukemana esittänyt vaatimuksen, että hallitus esittäisi alahuoneen käsiteltäväksi päätöslauselmaehdotuksen Vietnamin kysymyksestä.

Senaattori George D. Aiken (R. Vt) huomautti: "En usko että siitä olisi apua." Senaattori Aiken sanoi olevansa epävarma siitä, miten sellaiseen päätöslauselmaan suhtautuisi Vietnamin sotaan osallistuvat kummatkin puolet.

Edustajahuoneen jäsen Cornelius E. Gallagher (D. N.J.) sanoi, että yleisluontoinen päätöslauselma, joka olisi osoitettu niin hyökkääjille kuin hyökkäyksen uhrillekin, Washingtonille ja Hanoille ja missä suositeltaisiin sodan rauhanomaista ratkaisua, voisi olla hyödyllinen. Mutta hän sanoi, viitaten kintaalla maailman yleiseen mielipiteeseen: "Maailman kaikki päätöslauselmat ei saa meitä lopettamaan pommitusta, jos emme näe joitakin merkkejä toiselta puolen." Hanoi voisi ymmärtää väärin ja luulla että liittolaiset painostavat Yhdysvaltoja pommituksen lopettamiseen, hän sanoi, ja saisi rohkaisua taistelun jatkamiseksi.

Senaattori Aiken ja mr. Gallagher ovat rinnakkaispuheenjohtajina yhdysvaltalaisvaltuuskunnassa, joka on täällä keskustelemassa canadalaisten parlamentaarikkojen kanssa.

Kun häneltä kysyttiin canadalaisten yleistä mielipidettä Vietnamin sotaan nähden, alahuoneen puhemies Lucien Lamoureux, joka toimii Canadan valtuuskunnan rinnakkaispuheenjohtajana, sanoi lukittujen ovien takana pidettävässä kokouksessa: "En halua sanoa, että yleinen mielipide vaatii Yhdysvaltoja yksipuolisesti lopettamaan pommituksen."

YK:n pääsihteeri U Thant sanoi viime viikon torstaina että Vietnamin yhä paheneva sotatilanne voi johtaa sodan laajenemiseen nykyisten rajojen yli, ja että nykytilanne antaa hänelle vaikutelman kolmannen sodan ensimmäisestä vaiheesta.

Montreal. — Canadan diplomaatit ovat parempia rauhan välikappaleita kuin sotilaat, sanoi Michiganin kuvernööri George Romney täällä.

Hän sanoi, että "amerikkalaisilla ei ole mitään asiaa sanoa canadalaisille minkälaista ohjelmaa Canadan tulisi seurata," mutta lisäsi heti, että hän "on vakuuttunut, jotta Canadan osallistuminen Amerikan valtojen järjestöön (OAS:in) työhön auttaisi terveempien päätösten tekoon" mainitussa laitoksessa.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE-PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Mr. Gordonin puheesta

Näitä rivejä kirjoitettaessa, (tiistaina) ei ole tietoa siitä, minkälaiseen asemaan joutuu salaneuvoston puheenjohtaja, entinen raha-asiain ministeri Walter Gordon siitä tunnetusta puheesta, jonka yhteydessä hän sanoi, että Yhdysvalloilla "ei ole moraalista eikä strategista oikeutusta" Vietnamin sodan jatkamiseen ja kehoitti canadalaisia, erikoisesti pääministeri Pearsonin ja ulkoministeri Paul Martinin, vaativan, että Washingtonin pitää lopettaa Pohjois-Vietnamin pommituksen

Varmaa on vain se, että amerikkalaisia sotahaukkoja amerikkalaisempana sellaisena esiintyvä konservatiivipuoluen johtaja John Diefenbaker on hengenheimolaisineen vaatinut mr Gordonin päätä, eli hallituksesta erottamista, muka sen vuoksi, että mr. Gordon on Vietnam-puheellaan loukannut Washingtonia?

Toisaalta on ilolla todettava, että mr Gordonin puhe vaikutti sähköiskun lailla koko kansakuntaan. Sen saama myötävaikutus on lisätodistuksena siitä, mikäli tässä asiassa lisätodistuksia kaivattiin, että Canadan kansan suuri enemmistö tuomitsee Yhdysvaltain hyökkäyssodan pientä Vietnamin kansaa vastaan ja haluaa, että "jotakin olisi tehtävä" tämän verenvuodatuksen lopettamiseksi ja oikeudenmukaisen rauhan palauttamiseksi Vietnamiin.

Aika tulee näyttämään kuinka lähellä totuutta tässä asiassa oli torontolainen aamulehti Globe and Mail siinä kun se tiistaisessa toimituskirjoituksessaan ilmaisi käsityskannan, että jopa pääministeri Pearson ja ulkoministeri Martin voivat ehkä yksityiskeskusteluissa antaa kannatuksensa mr Gordonin esittämälle tuomiolle Yhdysvaltain sotaohjelmasta Vietnamin kansaa vastaan.

Kysymys ei ole kuitenkaan siitä, mitä mr Pearson ja mr Martin "yksityiskansalaisina" ajattelevat, vaan siitä, mitä he vastuunlaisina hallitusministereinä nykyisessä vaaratilantessa tekevät. Ja valitettava tosiasia on, että heidän tähän asti seuraamansa ohjelma on antanut sivustatukea Yhdysvaltain hyökkäyspolitiikalle ja että niin sanottu "hiljainen diplomatia", mitä sivumennen sanoen sovelletaan ainoastaan Yhdysvaltoihin nähden, ei ole pienemmälläkään tavalla estänyt Washingtonia sotatoimiensa eskaloinnista. Juuri tämä "hiljaisen diplomatian" epäonnistuminen oikeuttaa ja vaatii sanoutumista irti Yhdysvaltain hyökkäysohjelman taktillisesta kannatuksesta ja päättävää julkista esiintymistä Pohjois-Vietnamin pommituksen lopettamisvaatimuksen puolesta, kuten mr Gordon ehdotti.

Huolimatta lainkaan siitä, saavatko Yhdysvaltain sotahaukkoja liehittelevät ja niiden edessä matelevat piirit mr Gordonin erotetuksi hallituksen jäsenyydestä, tai eivätkö saa, salaneuvoston puheenjohtajan Vietnam-puhe oli sekä ajankohtainen että tuloksia tuottanut. Se sai entistä laajemmat kansalaispiirit ajattelemaan tätä asiaa ja keskustelemaan siitä Toivottavaa vain on, että se johtaisi Vietnam-ongelman perusteelliseen käsittelyyn alahuoneen istunnossa.

Hallitus ja parlamentti ovat olleet liian kauan vaiti tästä verisestä hyökkäyksestä pikkumaata vastaan mikä muistuttaa jo, kuten YKn pääsihteeri U Thant sanoi muutama päivä sitten, "kolmannen maailmansodan ensimmäistä vaihetta". Jos koskaan, niin nyt olisi koko kansakuntamme voimalla vaadittava, että Washingtonin pitää lopettaa Pohjois-Vietnamin pommituksen ja suostua rauhanneuvotteluun myös Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman kanssa, jota vastaan se tämän verisen sotaretken aloitti.

Uuden demokraattisen puolueen johtaja, T. C. Douglas ilmaisi varmasti canadalaisten enemmistön toivomuksen vaatiessaan, että hallituksen pitäisi varata alahuoneen jäsenille tilaisuuden perusteellisen keskustelun käyntiin Vietnamin kysymyksestä.

Kuten monet muutkin canadalaispiirit, meistä tuntuu, että mr Gordonin Vietnam-puheessaan esittämät ajatukset antaisivat hyvän lähtökohdan tällaiselle parlamenttikeskustelulle.

Tässä yhteydessä on tyydytyksellä pantava merkille, että niin "yksityismielipiteen" kuin sanoikin ilmaisseensa, mr Gordon esitti perusolemukseltaan toisenlaisen katsantokannan, mitä liittohallitus on tässä asiassa ainakin käytännössä seurannut.

Pääministeri Pearson ja ulkoministeri Martin ovat kyllä ilmaisseet "huolestuneisuutensa" Vietnamin sodan jatkumisesta ja tuominneet sen joitakin räikeimpiä puolia, kuten menetteli esim. pääministeri Pearson ilmaistessaan kerran toivomuksen, että USA lopettaisi Pohjois-Vietnamin pommituksen. Mutta tämän pitemmälle he, ja liittohallitus eivät ole tähän mennessä menneet. Toisin sanoen Canadan hallitus on antanut toiminnallaan epävirallisen tai taktillisen siunauksen Yhdysvaltain suurelle valheelle, että Vietnamin sodan aiheuttajana ja syynä on muka Pohjois-Vietnamin "hyökkäys".

Mr Gordon piti kuitenkin lähtökohtanaan sitä, että Vietnamin taistelu on perusolemukseltaan sisällissotaa, mitä on suuresti pahentanut Yhdysvaltain sekaantumisella. Tämä sellaisenaan on realinen ja todenperäinen katsantokanta, mikä saa maailmanlaajuisesti yhä suurempaa kannatusta.

Tältä pohjalta katsoen mr Gordon on oikeassa — ja canadalaiset tietävät sen, jos ei muuten niin vaistomaisesti — vaatiessaan, että Canadan tulisi julkisesti sanoutua irti Yhdysvaltain hyökkäyssodasta pientä Vietnamin kansaa vastaan. Mahdollisesti on totta, kuten vissit amerikkalaispiirit ovat sanoneet, että se ei lopeta amerikkalaisten suorittamia Pohjois-Vietnamin kaupunkien, kylien, sairaalain, koulujen ja asuntojen pommittamista, vaikka Canada lähettäisi asiaa koskevia virallisia vastalauseita Washingtoniin. Onhan Washingtonista sanottu, että "helvettiin yleinen mielipide — voittakaamme tämä sota."

Mutta totta on myös se, että julkinen esiintyminen Yhdysvaltain hyökkäyssotaa vastaan, huojentaisi canadalaisten omantunnon vaivoja nyt ja tulevaisuudessa. Se palauttaisi kansakuntana meille omanarvontunnon ja toisi paljon uusia ystäviä kansainvälisesti. Se voimistuttaisi osaltaan rauhan voimia ja heikentäisi USAn hyökkäysohjelmaa.

Esittäkäämme yksityisesti ja yhteisesti entistä voimakkaammin tahtomme, kuten mr Gordon suositteli, että Canadan tulee virallisesti luopua aidalla istumisesta ja ruvettava vaatimaan Pohjois-Vietnamin pommituksen lopettamista sekä rauhanneuvottelujen aloittamista Geneven sopimuksen pohjalla.

Suomen ulkopolitiikka "juoksevassa tilassa"

Kun tutustuu Suomen itsenäisyyden alkuvaiheita käsittelevään historiaan, ihmettelee oikeastaan sitä hyvää onnea, joka kaikista töhellyksistä huolimatta esti itsenäisyyden menetyksen. Siitä huolimatta, että itsenäisyyden ratkaiseva vahvistus saatiin varsin vaivattomasti verenpisarankaan vuotamatta Leninin kynänpiirrolla, oli tämä uljas uusi valtio jo puolen vuoden kuluttua kesällä 1918 valloitusretkillä Petsamossa ja lähetti 1919 aikana useita retkikuntia Aunukseen ja Karjalaan tarkoituksella liittää Suomeen toinen mokoma maa-alaa, jonka väestön valtaenemmistö aina on ollut muita kuin suomalaisia tai edes suomensukuisia.

Tämä ei tapahtunut "virallisesti". Esikuntapäällikkö Hannes Ignatius selitti Englannin lähettiläälle 30. 5. 1919, **ettei Suomen hallitus ole tosin virallisesti tunnustanut Karjala-retkeläisiä, mutta että "Suomen pääesikunta johtaa ja ohjaa vapaehtoisia Suomen rajalta käsin". Helsingissä olevien Englannin edustajien raporttien perusteella kiteytyi Englannin kanta, se vaati sitovaa lupausta siitä, ettei Itä-Karjalan joukoilla ole tarkoitus asettua pysyvästi Venäjän alueelle, "erityisesti Karjalaan". Sama Englannin asenne toistui sitten toisen maailmansodan aikana, pienen Suomen mammutti imperialismi ei saanut suurvaltojen tukea, ei edes Saksan.**

Tässä sopii itsekasvatukseksi yrittää katsella asioita vasta perustetun Neuvostoliiton kannalta. Kaikista vanhan Venäjän puolueryhmittymistä ja valtatekijöistä olivat bolshevikit ainoat, jotka etukäteen monissa lausunnoissaan olivat asettuneet varauksetta — toisinaan jopa intohimoisen kiihkeästi — Suomen itsenäisyyden kannalle. Kun hetki koitti, itsenäisyys allekirjoitettiin ja vahvistettiin. Kiitollisuuden sijasta Suomi lähetti Venäjälle valloittajapartioita koko pitkän rajansa mitalta ja olisi sallinut saksalaisten käyttää aluettaan hyökkäyksiin. Suomen valtion päämies juonitteli Koltshakin ja Judenitshin kanssa Pietarin valloittamiseksi ja sen vallan kukistamiseksi, jonka kädestä itsenäisyys oli saatu. Eivätkä 1918 ja 1919 retket jääneet ainoiksi. Vielä 1921 ja 1922 vaihteessa tehtiin Karjalan-retki, joka edellisten lailla sai nolon lopun.

Itsenäistynyt S u o m i katkaisi kaikki yhteydet entiseen emämaahan. Suomen ja Venäjän välinen kauppa, joka ennen itsenäisyyttä oli edustanut liki 30 % kauppavaihdosta, lakkasi kokonaan. Junaliikenne Pietariin lopetettiin ja kaupunkia pidettiin suomalaisten laskemalla miinoituksella kauppasaarrossa aina Tarton sopimukseen saakka. Neuvostoliiton syksyllä 1919 tekemä ehdotus suhteiden normalisoimisesta sai kylmän vastaanoton. Eduskunta katsoi yhtyen pääministerin lausuntoon, ettei esitys anna aihetta toimenpiteisiin. Vain "pakkotilanteessa" oli hallitus valmis suhteiden normalisoimiseen — siitä huolimatta että se niin auliisti tunnusti kasakkapäällikkö Petljuran interventiohallituksen kesäkuussa 1920.

TARTON RAUHANSOPIMUS

Vasta Neuvostoliiton uudistettu ehdotus 1920 johti tulokseen. Tartossa solmittuun rauhansopimukseen. Suomi oli viimeisenä Itämeren sarjassa. Viro, Liettua ja Latvia olivat solmineet suhteet sitä aikaisemmin. Tarton rauhansopimus antoi Suomelle yllättäen Petsamon alueen, saman, jota asein oli yritetty vallata kesällä 1918. Toisaalta jouduttiin luopumaan eräästä sotasaaliista, niin ikään omin luvin 1918 miehitetystä Repolan ja Porajärven kunnista Hyrsylän mutkassa. Tästä luovutuksesta ja sen yhteydessä tapahtuneesta Repolan "nimismiehen" Bobi Sivénin tekemästä itsemurhasta oli Akateeminen Karjala-Seura myöhemmin hakeva itselleen innoitusta taistelussa "Tarton häpeärauhaa" vastaan. Tarton rauha antoi kuitenkin Suomelle sen tähänastisen historian laajimman alueen.

Tarton neuvottelijat, joiden joukossa olivat Paasikivi ja Tanner, olivat hallituksen vaatimuksesta yrittäneet väellä ja voimalla saada Suomelle Aunusta ja Karjalaa tai osaa niistä. Neuvostoliitto oli puolestaan ollut kiinnostunut Leningradin vastaisen rajan siirtämisestä etäämmälle, seikka jonka turvallisuusmerkitystä Neuvostoliitolle toisen maailmansodan kokemusten jälkeen sotilasstrategit ovat korostaneet ja josta Paasikivi myöhemmin sanoi, että Suomi sai liian hyvät ehdot. Suomalaisvaatimuksena Tarton rauhansopimukseen tuli määräykset Itä-Karjalan ja Inkerin itsehallinnosta, jota myöhemmin käytettiin kiihkosuomalaisen propagandan keinona.

TEKNINEN "JÄÄRAUHA"

Tarton rauhansopimusta seurasivat sitten sopimukset rajavartioista ja rajavaltuutetuista ja rautatieliikenne Rapajoen yli pääsi alkamaan. Suhteiden normalisoitumisen tekniset edellytykset oli siten vähitellen luotu. Suomen asenne ei kuitenkaan muuttunut. Huolimatta likeisistä suhteista Saksaan ei Suomi ollut halukas seuraamaan sitä sen kulkiessa nyt rauhan tiellä. Leninin aloitteesta Saksan ja Neuvostoliiton kesken solmittu Brest-Litowskin rauha oli muodostunut alkusysäykseksi tasavallaksi muuttuneen Saksan uudelle asennoitumiselle, joka johti Rapallossa 1922 solmittuun Neuvostoliiton ja Saksan väliseen sopimukseen, ystävyyteen ja yhteistyöhön, jonka käytännöllinen merkitys sodan hävittämän Saksan inflaatiotaloudelle oli huomattava.

Rapallon politiikka koettiin Suomessa ilmeisesti entisen liittolaisen petturuutena ja omaa kurssia suunnattiin Ranskan ja Englannin interventionistiseen vanaveteen. Ulkopolitiikkamme johtotähdeksi oli omaksuttu sekä virallisella että julkisen elämän tasolla Neuvostoliiton vastustaminen. Rapallon aikaan Suomesta lähti viimeiseksi jäänyt Karjalan-retkikunta rajan yli "heimoveljiä vapauttamaan" — viimeiseksi kun lukuun ei oteta II maailmansodan tapahtumia.

"JUOKSEVASSA TILASSA"

Marsalkka Mannerheim sanoo halveksien, ettei Suomella ollut 20-luvulla ulkopolitiikkaa lainkaan. Lausunto on ymmärrettävissä sillä perusteella, että presidenttinä ulkopolitiikan johdossa oli Mannerheimin silmin katsoen halveksittava liberaali ja ulkoministerinä Rudolf Holsti, joka edusti porvarillisempaa diplomaattityyppiä kuin marskin suosimat siniveriset sukuhierarkiain edustajat. Oikeampaan kuin Mannerheim osunee Ruotsin silloinen pääministeri Hjalmar Branting, joka on sanonut Suomen alkuvuosien ulkopolitiikan olleen "juoksevassa tilassa". Tosiasia nimittäin on, että Suomi oli 20-luvun alussa varsin aktiivinen ulkopolitiikassaan, osaksi puuhakkaan ulkoministerin ja osaksi ulkoisten tekijäin vaikutuksesta.

Holsti, joka kallistui erittäin selvästi Englantiin päin, oli kouliintunut tehtäviinsä vaikeissa neuvotteluissa länsivaltojen kanssa vuosien 1918 ja 1919 aikana. Hänen tehtävänään silloin oli Suomen näkökantojen selvittäminen Ranskalle, Englannille ja USA:lle ja sitä tietä tunnustuksen saaminen itsenäisyydelle. Entente-mielinen Hols-

(Jatkuu sivulla 3)

Kirjeitä

VIERAILIJAIN KIITOS

Rakkaat Ystävät

On kulunut jo puolitoista kuukautta siitä, kun unohtumattoman vierailumme jälkeen kohosimme ilmaan Kennedyn lentokentältä Suomi päämääränämme. Kotimatkakin muodostui jatkuvaksi juhlaksi: lentosää oli erinomainen, mieli iloinen ja reipas ja kotikenttä Kruunupyyssä vastaanottajia mustanaan. Suomen Televisio tiedoitti iltauutisissa onnistuneesta konserttimatkasta. Lehtilakosta johtuen koko kansa kuuli uutisen ja ajatteli lämmöllä teitä ja jälleen kerran toistunutta uhrautuvaisuuttanne suomalaisen vierailijaryhmän parhaaksi.

Paluun jälkeen kuoromme on kokoontunut kolmasti. Työnämme on ollut koko matkaohjelmiston nauhoittaminen Suomen Yleisradiota varten. Äänilevyn valmistaminen näistä on myös ohjelmassa.

Taukosen aikana olemme tutustuneet laulajien matkalla ottamiin valokuviin ja elokuviin näin eläen vierailumme hetket uudelleen. Sama tulee toistumaan vielä vuosien kuluttuakin.

Kun siis nyt esitämme sydämellisen kiitoksemme teille jokaiselle kaikesta siitä ystävällisyydestä ja avuliaisuudesta, mitä luonanne koimme ja teiltä saimme, voitte olla vakuuttuneita siitä, että kiitoksemme kohoaa suoraa sydämestä ja tulee kauan mielessämme säilymään.

Kokkolassa, toukokuun 9 päivänä 1967.

Keski-Pohjanmaan Maakuntakuoron laulajat

AILI PURTOSELLE KARAJAN-KIINNITYS

Kapellimestari Herbert von Karajan on kiinnittänyt suomalaisen alttolaulajattaren Aili Purtosen Salzburgissa ensi vuonna järjestettäviin pääsiäisjuhlanäytäntöihin. Kysymyksessä ovat Wagner-osat Schwertleite Valkyriassa ja Erda Reininkullassa.

Aili Purtonen on kuulunut vuoden verran Düsseldorfin Deutsche Oper am Rheinin solistikuntaan. Herbert von Karajan kiinnitti hänet Salzburgin pääsiäisjuhlille heti kuultuaan koelaulutilaisuuden Münchenissä.

Karajan järjesti ensimmäiset Salzburgin pääsiäismusiikkijuhlat tänä vuonna, jolloin niissä esiintyi suurella menestyksellä muun muassa Martti Talvela, suomalainen nouseva bassokomeetta.

Aili Purtoseen saimme tutustua syksyllä 1962 Keski-Pohjanmaan Maakuntakuoron ensimmäisen konserttimatkan yhteydessä. Hän lauloi kuoron ensi altossa ja esiintyi solistina laulussa Karjalan kunnailla sellaisella taidolla, että yleisö mykistyi. Turhaan ei silloin sanottu, että Aili Purtonen omisti Suomen kauneimman alttoäänen.

(Eino Isohanni)

ERIKOISTARJOUS
Vapauden koko vuoden uusille tilaajille:
Canadassa: uusi koko vuoden tilaus .... $8.00 — SÄÄSTÖ $2.00
Yhdysvaltoihin: uusi koko vuoden tilaus .. 8.80 — SÄÄSTÖ 2.20
Suomeen: uusi koko vuoden tilaus .... 9.20 — SÄÄSTÖ 2.30
Tämä erikoistarjous on voimassa toukok. 31 päivään 1967
Arvoisa kansalaisemme, jos et ole vielä Vapauden tilaaja, niin käytä hyväksesi tätä erikoistarjousta ja tutustu lehteemme!
- - - - - - - - LEIKKAA IRTI - - - - - - - -
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69,
SUDBURY, ONTARIO
Tilaan Vapaus-lehden yhden vuoden ajaksi erikoishinnalla $....... allaolevalla osoitteella:
Nimi..
Osoite..

"Vietnam-takaisku" NL:n suhteissa Yhdysvaltoihin

Washington. — Amerikkalaiset viranomaiset odottavat parhaillaan Neuvostoliiton Washingtonin-suurlähettilään Anatoli Dobryninin paluuta Moskovasta voidakseen arvioida, missä määrin Neuvostoliitto on kiristänyt asennettaan Yhdysvaltoihin Vietnamin kysymyksen vuoksi.

Virkailijat Washingtonissa arvelevat, että suurlähettiläs voi vastata kysymyksiin Neuvostoliiton uudesta asenteesta ja sen mahdollisista vaikutuksista muihin kysymyksiin.

Yhdysvaltain hallitus ei tällä hetkellä näytä olevan aivan varma siitä, onko Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton välisissä suhteissa syntynyt uusi vaikea vaihe.

Se että suurlähettiläs Dobrynin on ilmeisesti viivyttänyt paluutaan — eräät virkailijat arvelivat hänen saapuvan Washingtoniin jo tällä viikolla — saattaa johtua äkillisestä diplomaattisesta kiistasta, johon ovat syynä neuvostoliittolaisten ja amerikkalaisten sotalaivojen väliset äskettäiset välikohtaukset Japaninmerellä.

Yhdysvaltain ulkoministeriö on harkitusti yrittänyt tyynnyttää amerikkalaisten ja neuvostoliittolaisten sotalaivojen "kolhaisujen" johdosta kiihtyneitä mielialoja. Amerikkalaisten alusten sotaharjoitukset välikohtausalueella noin 320 kilometrin päässä Vladivostokista ovat päättyneet, ja ulkoministeriö on esittänyt toivomuksen, että "laivastokiistakin" lopetettaisiin.

Huomioitsijat ovat maininneet kolme seikkaa, jotka tulevat olettamusta Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton välisten suhteiden huononemista.

Neuvostoliitto ei ole pitänyt mitään kiirettä Yhdysvaltain senaatin äskettäin vahvistaman maiden välisen konsulaattisopimuksen suhteen, jonka nojalla maat perustaisivat konsulaatteja toistensa tärkeimpiin kaupunkeihin. Toiseksi se ei ole ratifioinut sopimusta, joka kieltää avaruuden käytön sotilaallisiin tarkoituksiin. Sopimus New Yorkin ja Moskovan välisten matkustajalentojen aloittamisesta tässä kuussa on samoin viivästynyt, koska neuvostoliittolaiset koneet eivät ole vielä saaneet niitä radiolaitteita, jotka ne tarvitsevat voidakseen laskeutua Kennedyn lentokentälle.

Kun vielä otetaan huomioon, että Neuvostoliitto on viime aikoina käyttänyt yhä ankarampia sanoja Yhdysvaltain Vietnamin politiikasta, voi huomioitsijoiden mukaan olla mahdollista, että maiden välisissä suhteissa on tapahtunut käänne huonompaan.

Kreikan lehtimiesvainot

Amsterdam. — Toukokuun 6. päivänä Kreikan viranomaisten pidättämä hollantilainen lehtimies van Hasselt on nyt palannut Amsterdamiin.

Saapumisensa jälkeen van Hasselt kertoi Kreikan suojelupoliisin edustajien "uhanneen repiä häneltä kynnet ja parran". Hänelle sanottiin myös, että hänen nimensä on jo kauan ollut Kreikan salaisen palvelun mustalla listalla.

Bryssel. — Kansainvälinen lehtimiesliitto IFJ, jonka päämaja on Brysselissä, lähetti Kreikan sisäministerille Styliamos Patakosille sähkeen, jossa se vaatii lehdistön vapauden nopeaa palauttamista Kreikkaan.

Sähkeessä ilmaistiin liiton syvä huolestuneisuus Kreikan viimeaikaisista tapahtumista, jotka ovat johtaneet sensuurin määräämiseen, sanomalehtien ilmestymisen pysäyttämiseen, kreikkalaisten lehtimiesten pidätyksiin ja ulkomaisten lehtimiesten karkottamiseen.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Anna Savola, Vancouver, B. C., täyttää tiistaina, toukokuun 23 päivänä 90 vuotta.

Albert Ruuska, Port Arthur, Ont., täyttää maanantaina, toukokuun 22 pnä 75 vuotta.

Lauri Kauhala, Malartic, Que., täyttää keskiviikkona, toukokuun 24 pnä 80 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

PÄIVÄN PAKINA

MAAILMAA, EIKÄ KAALIMAATA

Maailman toljauksia seuratessa tulee toisinaan mieleen jo lapsena kuultu hyvä neuvo, että "itku ei auta markkinoilla".

Viikonvaihteen aikana kiintyi huomiomme seuraavanlaisiin, tavallaan epätavallisiin, mutta silti tutunmallisiin asioihin.

"Maailmassa on vain kaksi aatesuuntaa", kirjoitti Toronto Daily Star toimituspalstallaaan ja selitti. "Yhtä niistä (aatesuunnista) edustaa Jeesus Kristus. Toista vasara ja sirppi. Kumman niistä valitsette?

Yhdysvaltain edustajahuoneen vaikutusvaltaiseen asepalvelukomitean puheenjohtaja L. Mendel Rivers tarjosi ylläesitetyn valinnan mahdollisuuden tunnetuille metodistimaallikoille, jotka kannattavat vapaaehtoisuuteen perustuvaa asepalvelua.

Kristinuskon aatteeseen, sellaisena kuin mr. Rivers sitä edustaa kongressissa, on kuulunut seuraavanlaisia asioita:

Neekerien kansalaisvapauksien horjumaton vastustaminen.

Presidentti Trumanin esittämä uhkaus atomipommin käytöstä Pohjois-Koreaa vastaan.

Presidentti Eisenhowerin ehdotus hyökkäyksen järjestämiseksi Kuubaa vastaan.

Ehdotus Hanoin kaupungin "tuhoamiseksi".

Lausunto: "Helvettiin maailman yleinen mielipide. Voittakaamme tämä sota (Vietnamissa)."

Mikä valinnan mahdollisuus.

* * *

Sähkötyöläisten (UE) unionin lehti kertoo omalaatuisesta "centennial juhlinnasta".

Etobicokesta päivätyssä tiedonannossaan mainittu lehti kertoo Coleman-yhtiön sikäläisen canadalaisyhtiön järjestäneen "kaapatkaa rikkuri" centennial projektin suuren lakonrikkurikampanjan edistämiseksi.

Mainitun yhtiön väitetään laittaneen ilmoitustaululleen tiedonannon, jonka mukaan yhtiö lupaa mille tahansa rikkurille $20 uuden rikkurin värväämisestä niin, että työvoimamäärä "tulee täyteen tasoonsa".

Käyttäen "voittakaa centennial ylimaksun" (bonus), ja "Auttakaa yhtiöänne kasvamaan", tiedonannossa luetellaan 6 ammattialaa, mihin yhtiö ei ole rikkureita saanut.

Rikkurivärväys-palkkion ehtona on kuitenkin se, että rikkuri täyttää yhtiön työvaatimukset ja on liikkeen palveluksessa vähintään 2 kuukautta, selittää union lehti ja selittää,

ja jatkaa:

"Colemanin lakkolaiset, jotka ovat sitkeästi ylläpitäneet lakkovahdintaansa viime lokakuusta alkaen, ovat puolestaan huomioineet että $20 palkkio rikkurin värväämisestä on 50 prosenttia alhaisempi maksu kuin se, mikä maksettiin Judas Iskariotille, eli kolmestakymmenestä hopearahasta. Ja tämä palkkapoljenta tapahtuu v. 1967 jolloin inflaatio on valloillaan!

Tämä palauttaa mieleen Jack Londonin mainion määritelmän siitä, minkälainen olio lakonrikkuri on:

"Sen jälkeen kun Jumala oli saanut valmiiksi kalkkarokäärmeen, rupisammakon ja vampyyrin (verenimijän), hänelle jäi jotakin kamalaa ainetta mistä hän teki rikkurin", toteaa London. "Lakonrikkuri on kaksijalkainen eläin, jolla on korkkiruuvi-sielu, vesitetyt aivot sekä hyytelön ja liiman seoksesta tehty selkäranka . . . Missä muilla on sydän, hänellä mädänneitten periaatteiden kasvannainen.

"Kun rikkuri tulee katua alas, niin miehet kääntävät selkänsä ja enkelit taivaassa itkevät ja paholainen sulkee helvetin portin, ettei hän vain pääse sisälle. Yhdelläkään ihmisellä ei ole oikeutta rikkuroida niin kauan kun on jossakin riittävän vahvalti vettä ruumiinsa hukuttamiseksi tai riittävän pitkä köyden pala itsensä hirttämiseksi. Judas Iskariot oli herrasmies rikkuriin verrattuna. Petettyään herransa, hänellä oli riittävästi älyä hirttää itsensä. Rikkuri ei sitä tee.

Eesau myi esikoisoikeutensa hernerokasta. Juudas Iskariot myi pelastajansa 30 hopearahasta. Benedict Arnold myi maansa Britannian armeijan upseerinvakanssista. Nykyaikainen lakonrikkuri myy synnyinoikeutensa, maansa, vaimonsa, lapsensa ja hänen kanssaihmisensä työnantajansa täyttämättä jäävistä lupauksista . . ."

Ja siunatuksi lopuksi vielä Kreikastakin, missä äärioikeiston sotilasjuntta on ruvennut kansakunnan "moraalia vaalimaan".

Ateenasta viikon lopulla saapuneessa eräässä uutistiedossa kerrottiin parturien unionin pyytäneen lupaa parturinliikkeen avaamiselle Ateenan lentokentällä sen vuoksi, kun sotilasjuntta antoi korkean omakätisen määräyksen, että kukaan pitkätukkainen ja sopimattomasti pukeutuneen henkilön, jolla ei ole vähintään $8.40 vierailupäiväänsä kohti, ei lasketa kaupunkiin.

Myös kreikkalaiskatolisen kirkon sanotaan joutuneen painostuksen kohteeksi, ehkä piispojen pitkien partojen takia, koska pääministeri Konstantine Kollias ilmoitti, että 12 opetuslasta eli metropoliittaa (piispaa) erotetaan toimestaan, ja että uusi synodi valitaan juntan nimittämistä piispoista.

Miten tämä auttaa kreikkalaisia taivasten valtakuntaan pääsyssä siitä saadaan luultavasti kuulla myöhemmin.

No, aikansa kutakin

— Känsäkoura.

Urheilua

CASSIUKSEN MM- TITTELILLE ESITETÄÄN UUTTA OMISTAJAA

New York. — Nyrkkeilypromoottori Mike Malitz, joka aikoo järjestää karsintaturnauksen ammattinyrkkeilyn raskaan sarjan MM-arvon kohtalon selvittämiseksi antoi alustavat tiedot karsintojen ensimmäisistä otteluista kahdeksan mestariehdokkaan välillä.

Malitz, joka on uuden promoottoriyhtymän Sports Action Inc. johtaja, ilmoitti maanantaina kahdeksan mestariehdokkaan olevan ent. mestari Floyd Pattersson, Länsi-Saksan Euroopan mestari Karl Mildenberg, Canadan mestari George Chuvalo, entinen WBA:n mestari Ernie Terrell, Argentiinan Oscar Bonavena (Etelä-Amerikan mestari), toistaiseksi voittamaton USA:n Joe Frazier sekä hänen maanmiehensä Thad Spencer ja Jimmy Ellis.

Alustavat ottelupäivät ovat:

15. kesäkuuta: Pattersson—Bonavena, ottelupaikka Houston, Texas.

4. tai 5. elokuuta: Terrel—Ellis, ottelupaikka avoin.

2. tai 16. syyskuuta: Chuvalo—Frazier, ottelupaikka avoin.

16. syyskuuta tai 7. lokakuuta: Mildenberger—Spencer, Frankfurt.

Clay, joka on vapautettu 3,000 dollarin takuusummasta, suunnittelee puolestaan kolme ottelua — joita ei pidetä USA:ssa. 25-vuotias — toistaiseksi voittamaton raskaan sarjan mestari, jonka MM-arvon WBA ja New Yorkin osavaltion urheilukomissio on riistänyt, sai pitää passinsa, mutta hänen on saatava liittovaltioiden tuomarilta lupa matkustaa USA:sta.

Nyrkkeilyasiantuntijat arvelevat että Clayn vastustajat — jos ottelut ovat ulkomailla — todennäköisesti ovat Mildenberger, Patterson ja Chuvalo.

Terrell, joka sai kovan selkäsaunan Claylta MM-ottelussa 6. helmikuuta, aloitti tiistaina ensimmäisen kerran ottelun jälkeen nyrkkeilyharjoitukset. Lääkäri, joka leikkasi Terrellin Clay-ottelussa loukkaantuneen silmän, antoi maanantaina luvan aloittaa valmentautumisen.

Somilik vei ensi etapin

Varsova. — Tshekkoslovakian Jan Smolik voitti Varsova—Berliini—Praha-rauhanajon ensimmäisen osuuden 112 km ajalla 2.26.4 Varsovassa. Marokon Mohamed el Gourgch oli toisena ja Belgian Marcel Maes kolmantena samalla ajalla kuin voittaja.

Yhteensä 120 pyöräilijää 20 maasta lähti rauhanajon ensimmäiselle osuudelle. WBP-ajo on raskas yhteensä 2,282 km:n kilpailu, jonka pyöräilijät taivaltavat 16 päivän aikana.

Ensimmäinen osuus kiersi Varsovan kaupungissa ja maali oli kaupungin stadionilla.

Kuuden miehen joukkueita ovat ilmoittaneet Algeria, Englanti, Belgia, Bulgaria, Tshekkoslovakia, Kuuba, Tanska, Itä-Saksa, Suomi, Ranska, Hollanti, Unkari, Marokko, Mongolia, Puola, Romania, Sveitsi, Neuvostoliitto, Länsi-Saksa ja Jugoslavia.

Manfred Dähnen nimiin 2. etappi

Varsova. — Varsova—Berliini—Praha Rauhanajon toinen etappi Kutnosta Poznaniin ajettiin kovassa helteessä. Osuuden voittajaksi selviytyi Itä-Saksan Manfred Dähne, jonka aika 176 kilometrin matkalla oli 3.37,39. Puolan joukkueen kapteeni Jan Magiera hävisi voittajalle vain muutaman senttimetrin. Kolmantena oli yllätysmies, Bulgarian Atanas Savtshev, neljäntenä Neuvostoliiton Juri Pominov.

Anne Smith mailin 4.39,2

Lontoo. — Englantilainen juoksijatar Anne Smith saavutti maililla ajan 4.39,2, joka on matkan epävirallinen maailmanennätys. Virallisesti ei näin pitkällä matkalla ME:tä vahvisteta.

Smith voitti toiseksi tulleen Uuden Seelannin Marice Chamberlainin 2,2 sekunnilla.

KIITOS

Sydämellinen kiitos kaikesta osanotosta oltuani 6 viikkoa Sudbury Memorial-sairalassa. Kiitos vaimolleni sekä Viola ja John Passille, kun niin paljon autoitte meitä sairauteni aikana.

Monet kiitokset CSJ:n Sudburyn osaston sairaskomitealle vierailuista ja tuomisista.

Kiitos kukista ja korteista. Kiitos Beaver Laken Naistenkerholle ja Penage Roadin Women's Institute'n naisille sekä kaikille ystävilleni jotka kävivät minua katsomassa.

Tulen teitä aina kiitollisuudella muistamaan,

CHAS. PALO

R. R. 1 Whitefish, Ont.

Yliopistotkin sotaa vastaan Yhdysvalloissa

New York. — Yli kahdessakymmenessä Yhdysvaltojen etelä- ja itäosissa sijaitsevassa yliopistossa on järjestetty väittelytilaisuuksia vastalauseena Vietnamin sodalle. Väittelytilaisuuksien osanottajat olivat yhteydessä keskenään radion ja puhelimen avulla, ja samalla tavoin välitettiin kokoontuneille tunnettujen amerikkalaisten tiedemiesten ja poliitikkojen hallituksen Vietnam-politiikkaa arvostelevia lausuntoja.

Noin kolme tuhatta ylioppilasta osallistui kaikkein suurimpiin tilaisuuksiin, jotka pidettiin Chicagon ja Harvardin yliopistoissa. Ylioppilaat kuuntelivat nauhalta entisen Intian suurlähettilään John Galbraithin ja tunnetun historiantutkijan Henry Kommangerin puheet. Galbraith sanoi puheessaan, että USA:n on pysähdyttävä Vietnamissa niin kauan kuin vielä on olemassa ulospääsytie.

Puolet Portugalin Guineasta vapaana

Alger. — Yli puolet Portugalin Guinean pinta-alasta on jo partisaanien valvonnassa, ilmoitti Guinean afrikkalaisen itsenäisyyspuolueen edustaja luennoidessaan Algerian yliopistossa. Hänen kertomansa mukaan vapautetuilla alueilla on 127 koulua, joissa opiskelee 135,000 7—15-vuotiasta lasta. Ulkomaiden yliopistoissa ja korkeakouluissa opiskelee 600 vapautetuilta alueilta kotoisin olevaa opiskelijaa.

Natsismi herää Etelä-Afrikassa

Pariisi. Rotusyrjintää käsitellyt seitsemän vallan konferenssi kehoitti Euroopan maiden hallituksia olemaan myymättä aseita Etelä-Afrikalle sekä pidättäytymään teknisen avun antamisesta sille.

Pariisissa pidetyn kaksipäiväisen konferenssin julkilausumassa todettiin Etelä-Afrikan ja Portugalin yhteyksien laajentaminen ja siinä ilmaistiin huolestuneisuus "natsismin uudelleen heräämisestä Etelä-Afrikassa".

Tämä oli ensimmäinen euroopan maiden rotuerottelua vastustavien järjestöjen yhteinen kokous. Sen järjesti Ranskan apartheidia vastustava komitea.

SUOMEN UUTISIA

Helsinki. — (Suomi Seura). —

Kenkätehdas suljetaan 50-vuotispäivän aattona

Tampereen vanhimpiin kuuluva kenkätehdas K. Brander Oy lopettaa toimintansa. Päätös tästä tehtiin yhtiökokouksessa tiistaina (2. 5.) Tehdas olisi ensi vuonna täyttänyt 50 vuotta. Syyksi tehtaan porttien sulkemiseen ilmoitettiin työntekijöille käyttöpääomien puute sekä rahoitusvaikeudet. Tehtaan työntekijät ovat olleet pakkolomalla huhtikuussa.

Brander oli aikanaan Tampereen suurimpia kenkätehtaita, jossa vielä muutama vuosi sitten oli yli 350 työntekijää. Lopettamispäätöstä tehtäessä oli työntekijöiden lukumäärä noin 150.

Suutarien kaupunki, Tampere on eräänlainen kenkäteollisuutemme vaikeuksien indeksimittari, sillä kaupungissa toimii kolmattakymmentä kenkätehdasta. Puolisenkymmentä yritystä on viime vuosina joutunut lopettamaan toimintansa. Koko maassa on viimeisen kolmen vuoden aikana lähes 20 tehdasta vetäytynyt markkinoilta.

Tänä keväänä on lamakausi koetellut kovin toimintaansa jatkaviakin Tampereen kenkätehtaita. Melkein kaikki tehtaat ovat joutuneet pakkolomauttamaan työntekijöitään ja kitkuttamaan vajain työviikoin. Tällä hetkellä on Tampereella lähes 1,200 jalkinetyöntekijää pakkolomalla tai vajaa työllistettyinä. Maaliskuun puolivälissä määrä oli 1,575, joten parannusta on hivenen tapahtunut.

Tuontia pidetään osasyyllisenä kenkätehtaitten vaikeuksiin. Viime vuoden tammikuussa maahamme tuotiin noin 49,000 kenkäparia, vienti käsitti samana aikana 62,200 paria. Tänä vuonna on tuonti noussut ylittäen kahden ensimmäisen kuukauden aikana 100,000 rajan, vienti on yli 5,000 paria pienempi. (HS)

Suomen Laulujuhliin 20,000 esiintyjää

Suurinta maassamme tähän asti pidettyä kansanjuhlaa odotetaan Tampereella kesäkuun 10. ja 11. päivinä vietettävistä Suomen Laulujuhlista. Pelkästään esiintyjien lukumäärä nousee yli 20,000:n.

Merkittävimmäksi esitykseksi juhlassa nousee ehkä Einojuhani Rautavaaran suuren "Itsenäisyyskantaatin" ensiesitys. Säveltäjä on omistanut teoksen vuonna 1941 kaatuneen appensa muistolle. Sävellyksen sanoitus on osin kirjeenvaihdosta Bobrikovin ja Nikolai II välillä, osin se koostuu Haavikon ja Koskenniemen runoista. (HS)

Suomalaistaloja Ranskaan

Suomalaisista puutaloista Ranskaan rakennettavan huvilayhdyskunnan suunnittelutyöt ovat viimeistelyvaiheessa. Arkkitehti Heikki Sirén Suomesta ja ranskalainen arkkitehti J. Ginsberg viimeistelevät parhaillaan lopullista asemakaavaa.

Alue, jolle yhdyskunta rakennetaan, sijaitsee noin 40 kilometrin päässä Bordeauxin kaupungista Laganau-järven rannalla. Mänty- ja tammimetsään valmistuu 600 talon kylä ratsastusalueineen ja tenniskenttineen. Kunnallisteknisiin töihin ryhdytään heti. Ensimmäisen rakennusvaihaen aikana, jonka on laskettu kestävän neljä vuotta, rakennetaan 400 puutaloa. Rakentaminen aloitetaan ensi syksynä, ja tämän vuoden loppuun mennessä ovat ensimmäiset talot valmiina. Talojen perustyypin suuruus on 120 neliömetriä ja se käsittää viisi huonetta, keittiön ja tilavan kylpyhuoneen. Sekä keittiökalusteet että ovet ja ikkunat ovat suomalaista valmistetta. (US)

Karjalainen Neuvostoliittoon

Ulkoministeri ja rouva Ahti Karjalainen lähtivät torstaina (4. 5.) lomamatkalle Neuvostoliittoon, ilmoitettiin ulkoministeriöstä. Kutsun matkasta on esittänyt Neuvostoliiton hallitus. Loma kestää parisen viikkoa.

Ulkoministeri Karjalainen kertoi, että hänen matkansa suuntautuu Moskovan kautta Mustan meren rannikolle. Tapaamisista tai keskusteluista Neuvostoliiton johtomiesten kanssa ei ole ennalta sovittu. Kutsu lomamatkasta on esitetty jo aiemmin ja sen ajankohta lyötiin lopullisesti lukkoon parisen viikkoa sitten. (US)

Jakubovski Varsovan liiton ylipäälliköksi

Moskova. — Neuvostoliiton ensimmäinen varapuolustusministeri marsalkka Ivan Jakubovski on nimitetty Varsovan-liiton joukkojen ylipäälliköksi puolustusministeriksi nimitetyn marsalkka Andrei Gretshkon tilalle, ilmoittivat luotettavat lähteet Moskovassa.

55-vuotias Jakubovski komensi panssariyksikköä toisessa maailmansodassa. Vuosina 1960—62 hän toimi Neuvostoliiton Itä-Saksassa olevien joukkojen komentajana.

Marsalkka Gretshko nimitettiin äskettäin Neuvostoliiton puolustusministeriksi Rodion Malinovskin kuoleman jälkeen.

SUOMEN ULKOPOLITIIKKA "JUOKSEVASSA TILASSA"

(Jatkoa sivulta 2)

ti välitti näissä vaiheissa ahkeraan liittolaismielipiteitä Helsinkiin, joka kuitenkin kuunteli vain Saksaa. Holstin osaksi tuli myös taistelu viljan saamiseksi Suomeen Yhdysvalloilta, joka ei kuitenkaan halunnut tukea Saksan liittolaisena esiintyvää maata. Kun tämä lukko aukesi, saapui ensimmäinen viljalasti Turkuun sattumalta samana päivänä kuin Mannerheim palasi ottamaan valtionhoitajan tehtävät joulukuun lopussa 1918.

REUNAVALTIOAJATTELU SYNTYY

Holstin kuningasajatus oli liiton muodostaminen ns. reunavaltioiden, Baltian maiden ja Puolan kanssa. Ajatus oli lähtöisin pienistä Baltian valtioista, mutta sitä kannattivat myös Ranska ja Englanti. Viimeksi mainitun puutavaraintressit olivat pelissä tällä ilmansuunnalla ja Ranskan Clemenceau halusi cordon sanitairea — turvavyöhykettä — Saksaa vastaan.

Yhteydet tällaisen liittoutuman luomiseksi alkoivat jo 1919 kohta Holstin tultua Ståhlbergin nimittämän hallituksen ulkoministeriksi. Tammikuussa 1920 pidettiin ensimmäinen reunavaltiokonferenssi. Keskustelun alaiset liittomuodot vaihtelivat erilaisten poliittisten ja sotilaallisten yhteistyömuotojen välillä. Ristiriitoja esiintyi jo alkuvaiheissa Liettuan kaihtaessa Puolaa, joka oli anastanut siltä Vilnan alueen. Baltian maat hakivat liitosta turvaa myös Saksaa vastaan Suomen ollessa kiinnostunut vain Neuvostoliittoa vastaan suuntautuvasta liitosta. Puolan ja Suomen välillä oli myös rivaliteettia ensin mainitun voimakkaampana yrittäessä kahmaista itselleen johtoaseman liittoutumassa.

Maaliskuussa 1922 ulkoministeri Rudolf Holsti allekirjoitti Varsovassa liittosopimuksen, joka edellytti reunavaltioiden (Liettua oli jäänyt pois) neuvottelevaa ja Kansainliittoon nojautuvaa yhteistoimintaa, mikäli jokin niistä joutuisi ulkopuolisen vallan hyökkäyksen kohteeksi. Allekirjoitus tapahtui ilman valtuuksia ja johti koko hallituksen eroamiseen sekä reunavaltioliiton kaatumiseen. Sen takana olikin loppujen lopuksi vain keskusta. Oikeisto epäröi, koska sopimus saattoi kääntyä Saksaa vastaan ja vasemmisto oli alusta alkaen kaihtanut liittymistä Puolaan, joka anasteli alueita Liettualta ja Saksalta ja kävi pitkään sotaa Neuvostoliittoa vastaan.

"POHJOLAN LOCARNO"

Suomen reunavaltiosuunnittelu ei kuitenkaan päättynyt vielä tähän. Kun länsivallat 1925 Saksan ollessa mukana julistivat Länsi-Euroopan rajat ikuisiksi Locarnon sopimuksella, pulpahti reunavaltioajattelu esille "Pohjolan Locarnon" muodossa. Idean isä oli tällä kertaa prof. Rafael Erich, joka silloin toimi Suomen edustajana Kansainliitossa. Hän ehdotti, että Ruotsi, Suomi, Viro, Latvia ja Liettua takaisivat Locarnon malliin keskinäiset rajansa. Takuumiehinä olisivat Kansainliitto sopimuksen valvojana ja Ranska, Englanti ja Italia asevoimineen. Puola ja Neuvostoliitto, jotka kuuluivat kuvaan tällä maailmankolkalla, oli jätetty pois. Myös tämä muodostelma sisälsi haasteen Neuvostoliitolle, jonka naapuruudessa olevat maat olisivat "Pohjolan Locarnon" toteutuessa vetäneet Neuvostoliiton Kansainliiton yksipuoliseen tuomiovaltaan.

Ajatus "Pohjolan Locarnosta" oli vain lyhyt lehahdus. Reunavaltioaate sen sijaan pulpahti esille aina silloin tällöin, vielä 30-luvullakin, jolloin Neuvostoliittoa muusta Euroopasta erottavien reuna- eli puskurivaltioiden piirissä oli tapahtunut siirtymistä diktatuuriin.

RUOTSI PYSYY SYRJÄSSÄ

Ruotsi, joka jo varsinaisen reunavaltiokierroksen aikana oli kieltäytynyt myötävaikuttamasta, ei halunnut kytkeytyä epävarmojen Baltian maiden ja Suomen kohtaloihin. 20-luvun Suomen heikot yritykset liittoutua Skandinavian suuntaan törmäsivtä aina Ruotsin perinteiseen varovaisuuteen. Huolimatta Suomea kohtaan tunnetusta myötätunnosta oli Ruotsissa arvosteltu voimakkaasti ensimmäisiä itsenäisyyshallituksia ja kansalaissodan voittajia julmuudesta ja Itä-Karjala-seikkailusta.

Ruotsin ulkoministeri Carl Hedenstjerna, joka 1923 oli eräissä illatsuissa puolustanut Ruotsin ja Suomen puolustusliittoa, erotettiin pikavauhtia seuraavana päivänä. Ruotsin kuninkaan vierailu Suomessa 1925, jonka tarkoituksena oli voidella mm. Ahvenanmaataistelun haavoja ja normalisoida suhteet, jäi pelkäksi koristekiemuraksi vailla poliittista merkitystä.

Suomen politiikan ollessa sellaista kuin se oli, varovainen ja viisas Ruotsi halusi pysyä siitä erillään. Norja ja Tanska puolestaan katsoivat toinen etelään, toinen länteen.

Hilkka Ahmala

(Jatkuu)

ONNITTELUMME

Canadan 100-vuotisjuhlanumeroon!

1867 · 1967 CENTENNIAL OF CANADIAN CONFEDERATION

VAPAUS ilmestyy erikoisena Canadan 100-vuotisjuhlanumerona kesäkuun 22 pnä. Se antaa tilaisuuden kaikille kansalaisillemme lausua onnittelunsa ja tervehdyksensä maanmiehillemme ja muille canadalaisille, jotka ovat osallistuneet Canadan rakentamiseen.

Valitkaa onnittelunne allaolevista malleista liittämällä nimenne ja osoitteenne ja postittakaa lehtemme konttoriin!

TERVEHDIMME

ja

ONNITTELEMME

uuden kotimaamme — Canadan rakentajia 100-vuotisjuhlavuoden johdosta!

(Nimi)

(Osoite)

(Hinta $3.00)

ONNITTELUMME

Canadan 100-vuotisjuhlavuoden johdosta!

(Nimi)

(Osoite)

(Hinta $2.00)

Vapaus Publishing Company Limited

P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

SAS offers you 116 chances to fly to Scandinavia this summer.

From May 15 through September 21 we have more flights to Scandinavia than any other airline. All flights leave from Montreal International Airport.

We also have 7 different fares for you to choose from.

Call your travel agent and pick your time and price. Or just call us.

SAS round-trip fares, Toronto to Helsinki:

Individual Fares: First Class—$1031. Regular Economy—$640. Peak Season Economy—$732. (Eastbound May 22 to August 3, Westbound July 17 to September 28.) 14-21 Day Jet Economy Excursion Fare—$494.

Group Fares: Non-Affinity Fare—364.* (Individual fare for groups of 15 or more people; must be combined with $70 minimum group tour package in Scandinavia.) Twenty-five Person Affinity Group—$494. Fifty Person Affinity Group—$380.

*From June 12 to July 6 and Aug. 7 to Aug. 21—$418.

SAS SCANDINAVIAN AIRLINES

199 Bay Street, Toronto. Telephone: (416) 362-5221

800 Dorchester Boulevard, Montreal. Telephone: (514) 861-8311

211 Portage Avenue, Winnipeg, Man. Telephone 943-0675

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ
MANSIKAN TAIMIA. Saatavana tämän kuukauden aikana. Wm. Oja, Naughton, Ont.

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ "A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

OPTOMETRISTI
L. Y. Lacourciere
B.A., O.D.
Puh. 674-5156 — kotiin 673-2674
36 ELM ST. EAST YLÄK.
SUDBURY ONTARIO

NOPEA . . . täydellinen "GOLDEN" keskus-lämmitys-öljypalvelu
Ilmainen 24 tunnin polttimohuolto. Myös öljylämmittäjien öljyä.
Ainoa suomalainen öljyn välittäjä Sudburyssa
TAUNO LUNDGREN
Kontt. 674-3585 Kotiin 674-5337

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Monipuolinen valikoima
Taimeja ja puutarhatarpeita
"Lombardy" haapoja 5—6 jalan $1 kpl.; "Climatis" köynnöksiä, monivuotisia ja vuotuisia kukkien taimeja 65c kori; kasvisten taimeja 65c kori; puita, pensaita, aitapensaita, hedelmäpuita, No. 1 ruusupensaita, istutussipuleja 39c lb.
"Hyvää multaa 60c busheli; vanhaa lanta $1 busheli; "Golden Vigoro" apulantaa, kalkkia, suosammalia, luujauhoa.
Poiketkaa katsomassa ja valitsemassa monipuolisesta valikoimastamme.
BEAUMONT'S GARDEN CENTRE
Puh. 675-6381
146 Nepahwin Ave. Sudbury
T.L.—17

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Sanomalehtikerhon bingo Finnish haalilla torstaina toukokuun 25 pnä klo 7.30 illalla.

Työn puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Työn Puiston siivoustalkoot perjantaina toukokuun 19 päivänä, klo 4—5 ip. Emäntäväki järjestää kahvit.

Työn Puiston siivoustalkoot pidetään huomenna

Kuten te kansalaiset tiedätte, on tämä viikko maailmanlaajuinen puhtaus- ja siivousviikko — niin, no ainakin virallinen täällä Sudburyssa. Asiain näin ollen, minä yllytän kaikkia jotka 'kynnelle kykenevät" kääntämään oman- ja ajokkinsa nokan Työn Puistoa kohti kello neljän ja viiden vaiheilla perjantai-iltapäivällä. Haravat, talikot ja kirveet ym. "työaseet" ovat haluttua tavaraa ja myös ketjusaha olisi poikaa, että saisi pitää pokasahan "rauhoitettuna". Oskari ja Aarne lupasivat saapua sinne aikaisin perjantaina, voidakseen tehdä haravalla ensimmäisen vedon.

Emännät, Anja ja Hilja lupasivat "pyöräyttää" kahvit.

Siis, älkää ohittako tätä tärkeätä tehtävää.

— Yllyttäjä.

Sairaslistalla

Alex Manninen, R. R. 3 Sudbury (Wanup) on saamassa hoitoa Memorial sairaalassa kolmannessa kerroksessa huoneessa numero 311. Hän voi ottaa vastaan vieraita.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjoista

Manda Salo Beaver Lakelta on lahjoittanut $2.00 sekä Aili Lehtonen $3.00 ja Olga Kallio $1.00, kummatkin viimeksimainitut Sudburysta, tämän seudun kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi. CSJ:n sairashuoltokomitea esittää sulimmat kiitoksensa lahjoittajille.

Sudbury ei päässyt Air Canadan reittiin

Sault Ste. Marie. — Air Canada hylkäsi tiistaina lentoreittinsä muutosehdotuksen siten, että Sault Ste. Mariesta voisi lentää suoraan Montrealiin.

Ehdotus tehtiin viime viikolla Koillis-Ontarion alueen kehitysneuvoston toimesta, suositellen välitöntä lentopalvelua Fort Williamista Montrealiin, pysähtyen välillä Sault St. Mariessa, Sudburyssa, North Bayssa ja Ottawassa.

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Sudburyn kaupunki Canadan 100-vuotisjuhlinnan järjestäjänä

Canadan satavuotisjuhlinta kohoaa huippuunsa Sudburyssa Canadan syntymäpäivänä heinäkuun ensimmäisenä. Mainittuna päivänä on suunnitteilla syntymäpäiväkestit, joiden järjestäjänä on kaupunki yhteistyössä parinkymmenen kaupunkiamme asuvan kansallisryhmän edustajien kanssa. Toisin sanoen, mukana on noin puolet tällä paikkakunnalla edustettuna olevista kansallisuusryhmistä.

Suunnitteilla on koko päivän kestävää juhlintaa, joka alkaa kaksi tuntisella kulkueella, jossa osaaottavat kansallisuusryhmät pyrkivät tuomaan esille omia erikoispiirteitään näyttelyautoilla ja myös kuvaavin jalankulkijaryhmin. — Suomalaisilla on mm. sauna tässä kulkueessa. — Kulkue lähtee Sacret Heart College'lta klo 10 aamulla, jonka jälkeen on suunnitteilla joko areenalle tai Memorial puistossa lounastarjoilua klo 12 alkaen, josta huolehtivat eri kansallisuusryhmät tarjoten omia erikoisherkkujaan lavastamalla aikaansaatavassa perinteellisessä ympäristössään. — Ensikäden tietoina mainittakoon niistä muutamia: englantilaiset suunnittelevat melkein aitoa Pub'ia, kuitenkin sillä erotuksella, että siellä oluen asemasta tarjoillaan muuta juotavaa; italialaiset aikovat ulkoilmakahvilaravintolaa, josta saisi "paikan päällä" valmistettua pizzaa; unkarilaisten listalla on savustetut makkarat, kiinalaisilla munarullat, ukrainalaisilla kaalikääryleet, suomalaisilla erilaiset piirakat, lohivoileivät ja suomalaiset leivonnaiset, joiden tarjoilusta huolehtii Sudburyyn vasta perustettu Kalevan Naisten seura; mainittakoon vielä, että juutalaiset naiset tulevat tarjoilemaan Jaffa-appelsiinimehua. — Täkäläiset hinnat eivät tule kilpailemaan Expon hintojen kanssa. Välipaloina saamme nauttia eri ryhmien suorittamasta ohjelmasta. Täten meille kaikille sudburylaisille muodostuu tilaisuus tutustua toisiimme ja toistemme tapoihin ja ruokavalioon kansallisuusryhminä. Juhlinnan jatkona on katutanssia ja illalla ilotulitus.

Samantapaiset juhlat järjestettiin hyvällä menestyksellä Kitchenerissä Ontariossa maaliskuun 11 pnä. — Siellä yleisömenestys oli n. 10,000 henkeä; minä veikkaisin, että täällä tulee yleisönä olemaan koko Sudbury. — M. P.

Täytevaaleissa 5 ehdokasta; työväen ehdokas mr Germa

Sudburyn vaalipiirissä pidetään liittoparlamentin täytevaalit toukokuun 29 päivänä. Viisi ehdokasta ilmoittautui määrä-aikaan mennessä. Työväen yleistä kannatusta nauttii Bud Germa.

Näissä vaaleissa täytetään parlamenttijäsenen paikka alahuoneessa, joka jäi tyhjäksi liberaalijäsenen D. Roger Mitchellin kuoleman johdosta, tammikuun 4 päivänä.

Viisi virallisesti nimitettyä ovat: Colin Caswell, konservatiivi, Melville (Bud) Germa, Uusi demokraattipuolue; Jim Jerome, liberaali Donald Land, Social Credit ja riippumaton G. W. Passi.

Kerrostalo-hotellin pitäjä, 57-vuotias Colin Caswell, on syntynyt Coldwaterissa, Simcoe Countyssa, muuttanut Sudburyyn vanhempiensa mukana viiden vuoden ikäisenä. Hän on toiminut Junction puron suojeluhallinnan puheenjohtajana viisi vuotta sekä kaupungin valtuustossa kaksi vuotta.

Valtuusmies, 47-vuotias Bud Germa, valittiin kaupunginvaltuustoon vuonna 1963, ollen sitä ennen NDP:n ehdokkaana liittoparlamentin vaaleissa. Hänet valittiin uudestaan valtuustoon joulukuussa 1965. Mr. Germa on syntynyt Creighton Minella ja työskentelee Copper Cliffin sulattimolla, INCO:n palveluksessa. Hän on Sudburyn NDP:n yhdistyksen johtokunnan jäsen.

Lakimies ja valtuusmies, 34-vuotias Jim Jerome on syntynyt Kingstonissa. Hän tuli Sudburyyn vuonna 1958 ja yhtyi erääseen lakimiestoimistoon. Hän on entinen Heart Fund (sydäntautirahaston) kampanjan puheenjohtaja, ja Sudburyn liberaaliyhdistyksen sihteeri, sekä paikallisen John Howard-säätiön varapresidentti.

Tilintarkastaja-kirjanpitäjä, 34-vuotias Donald Land, on syntynyt Capreolissa. Hän avasi oman toimistonsa täällä vuonna 1963. Hän on Social Credit puolueen ehdokkaana.

Sudburyn syntyinen lakimies, 34-vuotias Bill Passi on Lasten avustusyhdistyksen johtokunnan jäsen, sekä Sudburyn tuberkuloosi-yhdistyksen hallintokomitean jäsen.

Insuliinin hinnat nousivat 10-35%

Toronto. — Sokeritautia potevat canadalaiset joutuvat tästä edespäin maksamaan aina 35:een prosenttiin asti enemmän insuliinista, lääkkeestä joka pitää heidät hengissä.

Connaught Medical Research Laboratories nosti insuliinin hintoja viime kuussa 10—35 prosenttiin riippuen se lääkkeen tyypistä.

Yhtiön apulaisjohtaja tri A. M. Fisher sanoo, että 10-kuutiosenttimetrisen pullon insuliinia, minkä voima on 40 yksikköä (unittia) kuutiosenttimetriä kohtaan, maksaa nyt 90 senttiä entisen hinnan ollessa 83 senttiä.

Hinnan korkein nousu kohdistuu insuliiniin, joka sisältää 80 yksikköä kuutiosenttimetriä kohti.

Hän sanoi sokeritautisten käyttävän keskimäärin 25—30 yksikköä insuliiniä päivittäin.

Insuliinin keksi Torontossa vuonna 1921 sir Frederick Bantingin ja tri Charles Best heidän työskennellessään Toronton yliopistossa.

Gordonin puhe saa kannatusta – Kashtan

Walter Gordonin suorasanainen kehoitus, että Pearsonin hallituksen tulisi vaatia Yhdysvaltoja lopettamaaan Vietnamin pommituksen, saa myötämielisyyttä kautta maan, sanoo Canadan kommuinstisen puolueen kansallinen sihteeri William Kashtan tiistaina julkaisemassaan lausunnossa.

Tämä on huomattava kehitysaste huolimatta siitä, puhuuko mr. Gordon omasta puolestaan tai edustaako hän kabinetin sisä- ja ulkopuolella olevan huomatttavan liberaaliryhmän mielipiteitä. Jokatatpauksessa hän on kuitenkin nyt yhdistänyt äänensä rauhanliikkeisiin, joihin lukeutuvat yliopiston tiedekunnat, NDP, kommunistinen puolue, ammattiliitot sekä kirkko ja muut ryhmät, jotka vaativat, että hallitus lapettaa vararikkoutneeen "äänettömän diplomatian" ja siirtyy todella itsenäiseen asemaan, joka on yhdenmukainen maamme todellisten kansallisetujen ja turvallisuuden sekä maailman rauhan kanssa.

Canadan enemmistön mielipide kannattaa tällaista suuntaa. Kaikkein tärkein tehtävä on nyt sen yhtenäistyttäminen. Erilliset mielipideilmaisut ja erilliset toimenpiteet ovat edullisia, mutta jos ne kaikki voitatisiin yhdistää yhdeksi valtavaksi ja tehokkaaksi mielipideilmaisuksi, siitä voisi tulla ratkaiseva tekijä siinä minkälaisen sunnan Canada omaksuu tänä kohtalokkaana historian hetkenä. Nykytilanne vaatii kaikkien järjestöjen, liikkeiden ja yksilöiden valtavaa kokoomusta, mikä pakottaa parlamentin puhuman pommituksen lopettamisesta peruschtona tarkoituksenmukaisten neuvottelujen aloittamiseksi ja sopimukseen pääsemiseksi vuoden 1954 Geneven sopimuksen pohjalla.

Ei tulisi antaa kummankaan, hallituksen eikä parlamentin, välttää vastuunalaisuuttaan tällä vaarallisella hetkellä. Ne on pakotetttava toimintaan ja niiden jotka kaikuna toistavat presidentti Johnsonin ja Pentagonin mielipiteitä, sekä niiden jotka pelaavat puoluepolitiikkaa Canadan turvallisuuden ja maailman rauhan kustannuksella, on saatava tuntea valitsijainsa sekä kaikkien canadalaisten yhteiskuntaluokkien täyden vihan.

Guatemalassa pidätetty ei olekaan Bormann

Frankfurt. — Sormenpäämerkkien tutkimus on vahvistanut, että eräs vanha mies, joka vangittiin Guatemalassa Martin Bormanniksi epäiltynä, ei ole kateissa oleva Hitlerin apulais-johtaja, tiedoittivat poliisivirkailijat tiistaina.

Tämä seitsemissä kymmenissä oleva mies sanoi nimensä olevan Falero Martinez ja väittää syntyneensä Uruguayssa. Hänet vangittiin viime viikolla Guatemalan sisämaassa, missä hän oli maataloustyöläisenä.

Ottawalaiset kuluttajat ovat maitoboikotissa

Ottawa. — Eräs kuluttajien ryhmä Ottawassa on julistanut kaksi viikkoa kestävän maidonkulutuksen boikotin protestiksi Ottawan meijeriliikkeiden kaksisenttistä korotusta maitokvarttia kohden.

Ottawan Kuluttajien protestiliiton toimintakomitean presidentti, C. J. Kempffer, sanoi olevan saatavilla tarpeeksi tuoreen maidon korvikkeita, että voidaan nämä koettelemukset kestää.

"Tämä ei ole kurittava toimenpide, vaikka sen kestäessä voi joku kylläkin loukkaantua," sanoi mr. Kempffer.

Kuluttajien ryhmällä on kaksi päätavoitetta hän sanoi; pakottaa maakuntahallitus muuttamaan sen maitotuotannon hallintaa koskevaa lainlaadintaa ja saada meijeriliikkeet alentamaan hintojaan.

Meijeriliikkeet selittävät, että korotetut maksut maidontuottajille vaikuttavat vain osana tähän vähittäismyynnin hintakorotukseen. Borden meijeriliikkeen, Ottawan jaoston pääjohtaja, Aubrey Harrison sanoi maitokvartin hinnan olevan myymälöissä 30 senttiä eli kaksi senttiä vähemmän kuin kotiin tuotuna ja kolmen kvartin pullo maksaa myymälässä 75 senttiä ja 87 senttiä kotiin tuotuna.

Timmins. — Perheenemännät olivat tällä perukalla tiistaina yllättyneitä kun maidon hinta kohosi 2:lla sentillä kvartilta. Hinta nousi 31:stä sentistä 33:een senttiin kvartilta, ilman minkäänlaista varoitusta. Molemmat Timminsin meijerit nostivat kotiinajetun maidon hintaa.

USAn pääomasijoitukset kasvavat Länsi-Euroopassa

Moskova. — Yhdysvaltain suorat pääomasijoitukset Länsi-Euroopan maihin lähentelevät tällä hetkellä jo 20 miljardia dollaria, kun ne vuonna 1952 olivat 2 miljardia ja 1958 5 miljardia dollaria, toteaa J. Shvedkov Novoje Vremjassa.

Nämä sijoitukset ovat suuremmat kuin amerikkalaisten investoinnit Canadassa, joka vielä jokin aika sitten oli pääasiallinen USA:n sijoitusekspansion kohde.

Kirjoittaja toteaa, että Länsi-Euroopan maiden johtavat poliitikot, kuten de Gaulle ja Wilson, sekä suuryhtymien johtajat ovat huomanneet sen vaaran, minkä Länsi-Euroopan taloudellinen alistaminen Yhdysvalloille muodostaa.

Ratkaiseva merkitys amerikkalaisten ja länsieurooppalaisten yhtymien kilpailussa on sillä seikalla, että kilpailua käydään pisimmälle kehittyneillä teollisuudenhaaroilla. Amerikkalaisen pääoman osuus Länsi-Euroopan teollisuusosakkeista on kokonaisuudessaan vielä suhteellisen pieni, n. 5 prosenttia, mutta eräillä tärkeimmillä aloilla se on jo 50 prosenttia.

Amerikkalainen pääoma on viime aikoina lujittanut huomattavasti asemiaan rahamarkkinoilla. Rockefellerin suvun valvonnassa olevan Chase Manhattan Bankin haaraosastosta on tullut Ranskan toiseksi suurin pankki ja se on ottanut omistukseensa useita ranskalaisia pankkeja. Sillä on osakeenemmistö myös belgialaisessa Banque de Commercessa. Myös eräät muut amerikkalaiset pankit ovat luoneet laajan haaraosastojen verkoston Länsi-Eurooppaan.

Amerikkalaisten monopolien Euroopan talouselämään tunkeutumisen strategisena tarkoituksena on pyrkimys käyttää hyväkseen yhteismarkkinoiden suomia etuja, huomauttaa Shvedkov.

CLUB news

DID YOU KNOW?

That the first Youth Section as Club News was originally called, appeared on Tuesday, January 22, 1935!

We felt our readers would be interested in doing a little reminiscing of their own, seeing as this the Centennial of Canadian Confederation; a time for all peoples of Canada to stand up and be counted; to turn back the pages of time and review some of the happenings of that era when Youth Section was born. An opportunity to see what life for our parents was like thirty-odd years ago, what their dreams and aspirations were built upon:

Jan. 22, 1935

Excerpts — from the first editorial by Sam Sulo — "It is very important to note that a Sudbury comrade raised the question that without a mass support of the youth, we cannot develop a Section out of this page to satisfy their interest. We must get our full force behind this Section. The more correspondents we have, the better will be our page, the more features it will have. We must receive the open criticism of our readers. We must receive their suggestions. We must know exactly what our readers think about this Section. And what they wish to see in it. This page will be very limited in character if it's editing will be left to a few members of our rising youth movement. But it will be a wonderful success if we ALL put our force behind it and start to edit TOGETHER."

Congratulations from all parts of Canada poured in to Youth Section. We meet once again an old friend, AVROM from Toronto.

An article about a film — "Ten Days That Shook the World" that was banned by Sudbury police, so that it had to be shown at the Long Lake Hall. Transportation was provided for everyone who had bought tickets. It seemed that "old" International Nickel didn't feel that the workers of Sudbury should be educated.

Jan 29, 1935

Excerpts — On January 27, 1935 the Youth Club of Toronto presented their first "Juhlatilaisuus". Besides other programme, the play "East of Eden" was performed. The correspondent? The style, detailed report etc. strongly suggests that "Bill" will turn out to be no other than our very own Ed.

Girl Slaves in Quebec: In the Province of Quebec there is a Minimum Wage Law, which calls for $10 a week, and forbids young girls to work more than 55 hours in one week. But regardless of this young girls in the Victoriaville textile plants are forced to work 70 hours a week for as low as six dollars per week as "wages".

Wasn't it? At a certain meeting an argument developed into a fist fight and free for all. Many chairs were crashed in the melee. An observer commented thoughtfully: "Wasn't that rather destructive criticism".

Biggest Liar: R. B. Bennett, who has exploited large masses of workers to the amount of over six million dollars in profits, has broadcast in the bourgeois press that there are only 100,000 unemployed in Canada, while at the same time the Government Statistics show, that over a million workers are on relief and about 79,000 workers — a great portion of them youth — slaving at various forced labor camps from coast to coast. In order to find basis for his falsifications, R. B. classes these slave labourers as employed."

And so begins our journey back into time. — S.S.

Suomen Yleisradion hallinto

Helsinki. — Yleisradion uusi hallintoneuvosto, joka aloittaa toimintansa kesäkuun alussa, sai odotetun kokoonpanon eduskunnan valitsijamiesten kokouksessa torstaina.

Uuteen hallintoneuvostoon valittiin 12 vasemmistoryhmien ja 9 ei-sosialististen ryhmien edustajaa, joista 14 ei ole ollut mukana edellisessä hallintoneuvostossa.

Sosialidemokraatteja valittiin uuteen hallintoneuvostoon 6, keskustapuoluelaisia 5, skdl:n edustajia 4 ja kokoomuksesta 3 edustajaa. Ruotsalaiset, liberaalit ja sos.-dem. liitto saivat kukin yhden edustajan hallintoneuvostoon.

Hallintoneuvostoon valittiin sosialidemokraateista puoluesihteeri Erkki Raatikainen, kansanedustaja Anna Flinck, pääjohtaja K.-A. Fagerholm, kansanedustaja Veikko Helle, kansanedustaja Pauli Burman ja kansanedustaja Väinö Mäkinen.

Keskustapuolueesta valittiin kansanedustaja Atte Pakkanen, kansanedustaja J. E. Partanen, kansanedustaja Veikko Hanhirova, professori Kauko Sipponen ja maisteri Marjatta Väänänen.

Skdl:stä tulivat valituiksi pääsihteeri Ville Pessi, sihteeri Aimo Haapanen, kansanedustaja Kuuno Honkonen ja kansanedustaja Kauko Hjerppe.

Kokoomusta edustavat kansanedustaja Saara Forsius, kansanedustaja Matti Raipala ja pääjohtaja Erkki Tuuli.

Ruotsalaisten edustajana on kansanedustaja Magnus Kull, sos.-dem. liittoa edustaa ompelija Laura Brander-Wallin ja liberaaleja kansanedustaja Eeles Landström.

(Sm)

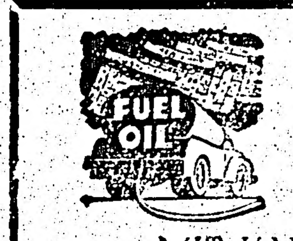
POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksulla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
54 ELM ST. W. SUDBURY

KIRJANPITÄJÄ HALUTAAN
Vapaus-kustannusyhtiön palvelukseen halutaan ammattitaitoinen kirjanpitäjä, joko mies tai nainen, joka hallitsee englannin- ja suomenkielen. Viisipäiväinen 37½ tunnin työviikko, kahden viikon palkallinen loma yhden vuoden palveluksen jälkeen. Liikkeessä on voimassa ryhmä sairaus- ja tapaturmavakuutus, josta liike maksaa puolet kuluista. Union alainen työpaikka.
Hakemukset suosituksineen lähetettävä toukokuun 25 päivään mennessä allaolevalla osoitteella ja toimi on otettava vastaan kesäkuun 5 päivänä.
Vapaus Publishing Company Ltd.
100 ELM ST. WEST tai P. O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

KEITTOKIRJA JOKA INNOSTAA NOPEAAN JA HERKULLISEEN RUOANLAITTOON
HYVÄÄ RUOKAA
Koko: 7¾" x 10½", käsittäen 534 sivua
351 valokuvaa — 16 herkullista värikuvataulua
HINTA SID. $13.50
HYVÄÄ RUOKAA on perustava opas nykykodin keittiöön. Sen resepteihin sisältyy arkiruokia ja juhlaruokia, kansallisia ruokalajeja ja vieraiden maiden erikoisuuksia, ravitsevia kodin ruokia, nopeita pikkuherkkuja illanistujaisiin, dieettiruokia — sekä taloudellisia ruokia laihan kukkaron päiviksi.
HYVÄÄ RUOKAA on oikotie taitavaan ruoanlaittoon. Sen joka reseptissä opetetaan kädestä pitäen eräitä ruoanlaiton 'perusikkoja'. Lihan, kalan sekä muiden ruoka-aineiden valinnassa ja käsittelyssä annetaan tehokas pikakurssi.
Se on oikea opas keittiöönne koko elämänne ajaksi!
TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Myytävänä
Mansikan-, raparperin- ja parsaheinätaimia, mustia ja punaisia viinimarja-, karviais- ja vadelmapensaita, hedelmäpuita, sinisiä kuusia, monivuotisia aita- ym. pensaita.
Hansen's
PUHELIN 345-7415
Riverside Drive
Port Arthur Ontario

HILLPORT TAXI
Eugene Peterson, omistaja
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. DI 5-5461
122 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

Rakentajat!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA - HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puhelin 623-7469
516 Simpson St. Fort William

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
100 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
R. DAVISON, johtaja
Puhelin 924-9361

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
Olemme muuttaneet:
1695 Bayview Avenue
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

VIKING FOODS & IMPORTS
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
133 Laird Dr., Toronto 17, Ontario
Puhelin 425-0450
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta. Aukioloajat: Maanantaista torstaihin 8—6; perjantaisin 8—8 ja lauantaisin 8—5.

SUOMALAISET!
Kun lomailette NIAGARA FALLSILLA yöpykää
Stardust Motellissa
KYLLIKKI JA KALJO JURGENS
1528 Buchanan Ave.
Niagara Falls Ontario
(1 katu Q. E. W. ja Stanley Ave.)
PUHELIN 354-6118
(16-18-20-23)

Tehkää Suomi-matkanne BATORYLLA!
Gdynia Amerikan Linjan
suosittu matkustajalaiva
M. V. BATORY
liikennöi Montrealin, Kööpenhaminan ja Gdynian välillä.
Kulkuvuorot Montrealista:
TOUKOKUUN 25
KESÄKUUN 29
HEINÄKUUN 26
ELOKUUN 22*
SYYSKUUN 20*
*Turistiluokan säästökauden halvin lipun hinta Montrealista Kööpenhaminaan U.S. $224.00.
Kesäkauden halvin turistiluokan lipun hinta Montrealista Kööpenhaminaan U.S. $266.00.
Kööpenhaminasta säännölliset yhteydet laivalla Helsinkiin tai junalla Tukholmaan ja siitä laivalla Turkuun tai Helsinkiin.
Tehkää paikkatilauksenne heti, osoitteella:
VAPAUS TRAVEL AGENCY
P.O. Box 69 Sudbury, Ont.